

Ibru

Okoro buk nukan onoktapau

Jisas ko meienuk, woisan 60 pote, 70 senek kamuk opok manonuk, kar ro kiro buk jer wewon. Inok ros kiro jer wewon kiro ik äpu wa. Ko Juda roasiret jer we marowon. Kiro roasiret ak Jisas mesin akan woiaka epar moin, utianik, ak usu sosop oumoi, akan meten onok ätäi tainoraun ronkatein. Keserna, kiro pas nukas keser awarowon, “Amkewan apu kiro sintore ämän tainorianik, Anut nuka rawa kowaun apu ätär marowon. Utianik, Anut nukas apu awau sare mowon rau. Jisas ko Anut nukan mokoi senes, ko meienuk, kon karianis apu awau sare mowon. Kiro apu pakas ik epar Anut nuka siakup tonaun itok. Kiro amkewan apu senek wa. Juda roasiret kiro onok äpu maun okoro buk jer we marowon rau.

Okoro buk tainoraun ämän

- 1:1-3 Inok ros okoro buk jer wewon kos Juda roasiret ‘pere’ awarowon.
- 1:4–2:18 Anut nukan sarau eitek ak näwäu wa. Kraisk ko näwäu senes.
- 3:1–4:13 Moses Josua ori au ro näwäu wa. Kraisk ko karar ro näwäu senes.
- 4:14–7:28 Kraisk ko karar Anut kamuk raiäu ro näwäu senes kämioik raiäu. Karauk Anut kamuk raiäi roat ak kon inkaruru raiäi.
- 8:1–9:28 Anut rawa tonaun apu kiro Jisas nukas sare mowon kiro epar senes. Amkewan apu senek wa.

10:1-39 Krais nukan karian kiro kararpai Anut nuruwon kiro epar eposek senes. Kiro roat akas karauk osap orip orip oianik, Anut nuriäin senek wa.

11:1-12-29 Meteran roasiret sosop ak Anut mesin akan woiaka epar moin senek, ik nais keseriar iken woiok epar me rawau.

13:1-25 Ik onok eposek senes me rauta rauta, tawa Jisas nuka ätäi kowai.

Anut nukan ämän kiro kon Mokois aikiäu.

¹ Meter Anut nukas kon ämän roianik, areai roat* awaronuk, akas pak iken kinjaunokot awareäin. Kos iken kinjaunokot onok atap atap pakaima kon ämän ätäi ätäi surmariäwon.

² Utianik, Jisas meiewon omre koi, rusapai ik raum opok, Anut nukan ämän kiro nukan Mokois aikora. Osap erekapu okoro rakureu, kiro kon mokoin ipou opok mowon. Osap erekapu Anut nukan oksaus äienuk, pewon kiro Jisas nukas osap erekapu ate mokurewon. ³ Kiro Mokois Anut eposek senes ätär mukura. Ik kiro mokoi aparianik, ik Anut nais aparum. Ko Anut senek. Anut nukan osap erekapu pe rakureu, kiro kon Mokois sakau ämän äienuk, jekur räiäi. Anut nukan Mokois roasiret erekapu sarwarowon, okon, Anut nukas kiro roasiret akan onok aru pakan imwaronuk, ak ätäi kon amukup eposek sarein. Kesernuk, kiro Mokoi ko omar oik Anut sakau näwäu orip nukan ipou näu kaima tane raianik, osap erekapu kameäu. Jisas nukan sakau kiro rusapai Anut nukan sakau senek.

Anut nukan Mokoï nukas sarau eitek erekapu itimwareäü.

⁴ Anut nukan mokoï ko ro senek pewon ses opok, ko enip jou näwäü wäpik, Anut nukan sarau eitek akan inkaruru raiäwon. Utianik, rusapai ko Anut pak omnokou erekapu kameäü. Omnokou opok, kar ron tupsiu senek, kiro ron mokoï ko enip jou näwäü orip, kon sarau roat ak enmaka jou näwäü wäpik. Kesek onok senek, Anut nukan Mokoï ko enip jou näwäü orip. Utianik, sarau eitek ak enmaka jou näwäü wa.

⁵ Kiro kon onok kesek, Anut nukas kon kar sarau eitek “Na isan mokoï, rusapai is nan momon sarem” keser wa auruwon. Rusapai, Anut nukas kon mokoï auruwon, “Is nan Momon. Is roasiret akan amiakap keser äiem, ‘Nas isan roasiret omnokou opok erekapu akan ro näwäü rawam.’ ”

Buk Song 2:7

Anut nukas kon kar sarau eitek keser wa auriäü, “Is nan momon rawam, na isan mokoï rawam.”

2 Samuel 7:14

Utianik, kos kiro ämän kon mokoï auruwon. ⁶ Anut nukas kon mokoï urektapau okoro omnokou opok surianik, kar ämän ätäi keser äiewon, “Isan sarau eitek erekapu akas kon enip jou muraiei.”

Lo 32:43

⁷ Anut nukas kon sarau eitek ate mareanik, awarowon, “Ak urir ep arou ori senek sareanik, isan sarau me manaieis, ätäi kowaiei, ak keser keser rawaiei.” ⁸ Utianik, kos kon mokoï keser auruwon. “O, Anut, nas, ro näwäü senek, omnokou orip orip kameäüm. Na roasiret jekur kamwarota, ak karauk onok eposek mi-anik, tuku rawaiei. ⁹ Nas onok eposek mesin

wonas ereriäüm, na akan onok aru mesin sauk mareäüm. Nan eit, ko nan momon, kos na osap erekapu kamwaraun sare musianik, na ro năwău senes won erer orip ate musowon. Na sakau năwău orip, okon, sarau eitek pak roasiret akan woiaka Anut mesin epar moin ak omar oik erek rai ak nan inkaruru rawaiei. Anut nukas nan enmat jou mianik, kos nan won ereriäüm kiro năwău senes sare mai, nan won ereriäüm kis nan jaunat akan woiaka ereriäi kiro itimwareäüm.”

Buk Song 45:6-7

¹⁰ Ätäi Anut nukas kon mokoi keser auruwon, “O, Năwău, meter osap pewon ses opok, nakasar okoro omnokou omar pak nan iponasar ate momon. ¹¹ Kiro omar, omnokou pak erekapu aru mianik, ämäiäieir, utianik, naka wa ämäiäm. Na orip orip awau rawam. Kiro omar omnokou pak omjo sirokop senek saräieir. ¹² Na kiro osap niniäümun mat senek tupäiäm. Na meten omjo oi kureanik, awau miäi senek, nas omar omnokou pak awau ate mam. Utianik, naka orip orip rawam. Na koiam wa saräm, na orip orip awau rawam.”

Buk Song 102:25-27

¹³ Anut nukas kon kar sarau eitek keser wa auruwon, “Na isan ipi nău kaïma taneta, isas nan iwăi jaunat itimwareanik, nan isonap musoita, nan inkaruru rawaiei.”

Buk Song 110:1

¹⁴ Wa! Ko kon sarau eitek keser wa awariäwon. Kon sarau eitek ak owo senek? Ak eitek, Anut nukan sarau miäi. Anut nukas ak äsimwaronuk, akas kiro roasiret Anut nukas ko pak orip orip awau rawaun sare marowon sarwaraiei.

2

Anut nukas ik ätäi imäikai, kiro onok näwäu senes.

¹ Kiro ämän epar, Mokoi ko näwäu senes, kos Anut nukan sarau eitek erekapu itimware raiäü. Kiro onokun, kon mokois Anut nukas ik owoseikaun ronkatewon ämän aikowon kiro ämän ik eposek sareikaun wa utau. Ik kiro ämän jekur tainorau. Kos owo onok tawa Anut nukan roasiret kesewaraun ronkateäwon ko kiro onok keserai. Utianik, ik kon ämän wa tainorta rai, kiro ämän roumun erekapu rakusikai. ² Rusapai, ik kiro äpu mom, Anut nukan sarau eitek akas Moses sintore ämän aurin, kiro sintore ämän epar senes. Anut nukas äiewon siar, inok roasir ko kiro ämän tainorau wa, ko usu näwäu owon. ³ Roasiret Anut nukan sintore ämän tainorau wa, ak usu oin. Keseria, ik nais owoseikai? Anut nukas ik ätäi imäikaun apu sarewon. Kiro apu eposek senes. Kiro onok keserwon jekur wa ronkatäm, kos epar ik usu näwäu senes ikai. Ik äpu Anut nukas ik owoseikaun ronkatewon, kiro ämän make Jisas Näwäü nukas aikowon, kiro ik sareikaun apu. Karauk roasiret akas kon ämän roin kiro ämän epar senes ik aikoin. ⁴ Kon ämän epar senes ätär mukianik, Anut nukasar kon sakau aronuk, roasiret ak kurur atap atap miäin. Kos karauk roasiret ronkat eposek Osou Näu pakaimas arowon.

Jisas ko ik ro senek sareanik, iken onok aru pakan imäikowon.

⁵ Rusapai, ak kiro ämän eposek ronkatäiei. Anut nukan ronkat, tawa kon sarau eitek akas

roasiret okoro omnokou opok wa kamwaraiei. Ik kar omnokou tawa owaun areram. ⁶ Kar Anut nukan ämänis inok okoro omnokou kamäi rai aikowon. Kiro ämänis keser äiewon, “Anut, ik roasiret owo senek? Na owon roasiret ak näunäu rai ronkateäum? Iken ronkat roasiret akan aninakat akas an jowaroin akan enmaka näwäu wa. Na owon kiro roasiret rapor kamwareäum.”

⁷ Kiro roasiret mesin na äiemon, “Isas kiro roasiret om ses rumukäu wa isan sarau eitek akan inkaruru maram. Ätäi ak roasiret näunäu sare maroita, akan enmaka näwäu saräiei. ⁸ Is ak kamwaraun roasiret näunäu sare maroita, akas osap erekapu kamwaraiei.” *Buk Song 8:4-6*

Keseria, okoro omnokou opok, osap erekapu kiro roasiret akan inkaruru rawaiei. Utianik, rusapai osap erekapu kiro ron inkaruru rai, ik aparau wa. ⁹ Utianik, ik Jisas karar aparmun. Ko om ses rumukäu wa, Anut nukan sarau eitek akan inkaruru raiäwon. Utianik, rusapai ko sakau orip, kos osap erekapu kumeäu. Anut nukan ämänis kar ros kiro onok keserai äiewon. Kiro ro Jisas. Meter ko ro näwäu rawau wa, kesernuk, Anut nukas ko sare nuk, kos roasiret erekapu akanun wouti momara, akan onok aru pakan imwaraun meiewon. Rusapai ko sakau orip, Anut nukas ko ro näwäu sare monuk, roasiret erekapu kon enip jou muraun rai aikowon. Owon, ko usu näwäu ik sareikaun oumara, meiewon.

¹⁰ Anut nukasar osap erekapu ate mowon. Kiro osap erekapu nukan tuku rawaiei. Kesermara, nukasar ik mesin Jisas usu nuruwon. Ko am äpäs opok meiewon, okon, kos roasiret erekapu akan

onok aru pakan eposek rawaun sarwarai. Jisas ko usu nāwāu oumara, meiewon, okon, ko ro tuku senes sareanik, Anut nukan ämän erekapu tainorwon. Ko amke omar oik tonomara, kos Anut nukan roasiret ak omar oik tonaun im tuwe marowon. ¹¹ Kos kiro roasiret onok aru pakan sarwarnuk, ak Anut nukan amuk opok eposek sarein, okon, nuka kiro roasiret pak, akan Momonaka karar. Kiro onokun, Jisas nukas kiro roasiret akan woiaka epar moin, ak isan amaiat awaraun rai oiok wa neäu. ¹² Kos keser äieü, “Anut, isas na mesin isan amaiat awaram. Is iken tururiäüm omre karar karar opok nan enmat jou mam.”

Buk Song 22:22

¹³ Kar omre opok, ko ätäi äieü, “Is ko mesin isan woi epar mou.”

Aisaia 8:17

Ko ätäiar äieü, “Is okoro opok raim. Anut nukas kon roasiret kamwaraun irowon, ak is pak rai.”

Aisaia 8:18

¹⁴ Kiro roasiret ko isan amaiat äiewon, kiro ak omnokou pakan roasiret. Jisas ko nais ak senek raumara, meiewon. Satan nuka ko sakau orip, okon, kos roasiret erekapu aru maraun itok. Utianik, Jisas nuka meiemara, kos Satan nukan sakau erekapu aru mowon.

¹⁵ Roasiret ak meiäun imineäi, okon, tawa Anut nukas erekapu aru maraurnuk, ronkatemoui, ak meiäun imineäi. Ak omnokou opok Satan nukas kamwaronuk, ak kon onok tainoriäi. Utianik, rusapai ak Jisas nukanun akan woiaka epar miäi, kos ak Satan nukan sakau pakan imwarowon.

¹⁶ Keseria, rusapai ik äpu ko okoro omnokou opok Anut nukan sarau eitek sarwaraun kowau wa. Utianik, ko roasiret Apraham senek ko

mesin woiaka epar moin sarwaraun kowon. ¹⁷ Kiro onok epar senes, okon, Jisas ko roasiret akan woiaka epar moin kon amakut senek sarein. Owo onok ak opok peäu, ko opok nais keseriar pewon. Ko ak senek saremara, akanun wouti mareäu. Ko Anut kamuk raiäu ro nãwãu senes* raumoi, ak äpu ko akanun wouti mare-anik, Anut nukan sarau jekuriar miäu. Keseria, kos roasiret akan onok aru pakan imwaronuk, ak Anut nukan amuk opok eposek rawaiei. ¹⁸ Satan nukas Jisas ate aparnuk, ko usu sosop owon. Kiro onokun, roasiret ak Satan nukas atë apwaronuk rai, Jisas nukas sarwaraun itok.

3

Jisas nukan enip jous Moses nukan enip jou itimoriäu.

¹ Kiro onok epar senes, okon, Anut nukas ak nukan roasiret senes ak omar oik awau orip orip rawaun sare marowon, ak erekapu Jisas mesin ronkatäiei. Ko Anut nukas ik rawa äsimornuk, kowon. Ko Anut kamuk raiäu ro nãwãu senes, ik ko mesin iken woiok epar miäu. Anut nukas nukan ämän oi koi, ik aikaun äsimwaronuk, ik rawa kowon. ² Anut nukas nukan sarau muraun Jisas sare monuk, ko kiro saraun wous meiemara, ik sareikaun kiro sarau erekapu raporiar mowon. Moses nukas Anut nukan sarau muromoi, kon roasiret jekur kamwarowon senek, Jisas nukas nais kir keserwon. ³ Kiro onokun, is ak Anut jou muraun awarom. Kar ros ou miäu, roasiret ak kiro ou mesin wa enip jou miäi. Utianik, ak ro nuka ou miäu kon enip jou miäi. Kiro onok senek,

Jisas ou miäu ro senek, ko roasiret ak Anut mesin woiaka epar moin kon ou senek turware mowon. Keseria, kon enip jou näwäu orip. Moses ko Anut mesin wou epar mowon ro, okon, ko enip jou näwäu wäpik. ⁴ Roat ak erekapu mokoi miäi. Utianik, kiro mokoi Anut nukasar atware miäu. ⁵ Moses ko Anut nukan sarau ro rawon. Ko kar ro Anut nukan tupsiu pakan. Kos kiro roasiret kamware rai, ko Anut nuka enip jou muraun onok tamarowon. Keseria, kos owo onok Anut nukas tawa keseraun ätär marowon. ⁶ Utianik, Kraiss ko Anut nukan mokoi. Ko penuk, Anut nukan roasiret ak kon inkaruru rauna, kos ak jekur kamwareäu, okon, ik ronkat sosop wa owau. Ik amke Jisas mesin iken woiok epar momun, wa utau, kiro sakau ate rawau. Owon, ik Anut nukan tupsiu. Ik owo osap eposek tawa owaun oiorok wa nai, kume raum.

Roasiret Anut nukan ämän tainorau wa, ak ko pak eposek wa sume rawaiei.

⁷⁻⁸ Keserianik, rusapai ak Anut nukan roasiret akan woiaka ko mesin epar moin orip orip rawaiei, okon, ak Jisas wa sumkäinäu. Iken askanai akas Anut sumkäinein senek akas wa keserau. Iken askanai akas kiro onok keserna, Anut nukan Osou Näus aikowon, “Rusapai, Anut nukas kon ämän äieu roumoi, ak nais iken askanais keserin senek wa keserau. Ak ro wäpik mena om puru opok akan woiaka sakau momoi, Anut sumkäineanik, kos aru maraun ate aparin senek, kiro onok wa tainorau.” ⁹ Rusapai, Anut nukan Osou Näus akan askanai akas Anut sumkäinein, kiro ämän äiewon ak rowe. Anut nukas rusapai keser äieu, “Woisan 40 orip is

kurur atap atap mareanik, akan askanai akan woiaka epar maun rai sarwaromin, sinuk, ak isan ämän tainorau wa. Is ak aru maraun ate apairoin. ¹⁰ Keserna, is kiro roasiret mesin kasi näwäu pewon. Is keser äiemin, ‘Kiro roasiret orip orip akan ronkat aru senes. Kiro roasiret ak isan onok wa tainoriäi.’ ¹¹ Keseria, is kiro roasiret mesin kasi näwäu penuk, ämän sakau orip awaromin, ‘Ak kiro sumaun omnokou owaun awaromin, is epar senes awarom, ak kiro omnokou wa pote owaiei.’” *Buk Song 95:7-11*

¹² O jaiat, ak kamuk kar ro ronkat aru orip wa rawai. Kiro ros Anut awau orip orip raiäu mesin wou epar mowon utomoi, Anut nukan onok wa tainornuk rai, Anut nukas kiro ro usu näwäu nurai. ¹³ Utianik, akan woiaka epar moin, kiro keseriar rusapai me raumana, akas nais karauk roasiret akan woiaka Anut mesin epar moin kiro wa utaei rai awaraiei. Ak kiro onok keserna rai, roasiret ak Anut nukan onok erekapu tainorianik, ak Krai wa sumkäinäiei.

¹⁴ Is ak sakau ämän awarom. Ik meter iken woiok Krai mesin epar momun, wa utau. Iken woiok epar momun keseriar rusapai sakau me rauta, Anut nukas ik Jisas nukan roasiret owo osap ikaun aikowon tawa ko kiro osap ikai.

¹⁵ Anut nukan ämänis keser äieü, ‘Rusapai, Anut nukas kon ämän äieü roumoi, akas nais iken askanais keserin senek wa keserau. Ak akan woiaka sakau momoi, Anut sumkäinein senek, kiro onok wa tainorau.’ *Buk Song 95:7-8*

¹⁶ Iken askanai ak Anut nukan ämän tainorau wa, kiro inokot? Moses ko akan kamwareäwon ro näwäu kos kiro roasiret Ijip omsau pakan

imware kowon. Anut nukan oksausar kiro roasiret ämän awariäwon. Utianik, ak kon ämän wa tainoriäin. ¹⁷ Ak onok aru moin, okon, woisan 40 orip, ak Anut nukan ämän tainorau utoin. Keserna, Anut ko ak mesin kasak näwäu pewon. Ak Anut nukas omnokou owaun paip marowon ak pote owau wa. Akan onok kinun, ak ro wäpik mena om puru opok meiein. ¹⁸ Keseria, Anut nukas ämän sakau orip awarowon, “Kiro roasiret ak isan ämän jekur tainorau wa, okon, is kiro sumaun omnokou araun awaromin, ak wa pote owaiei.” ¹⁹ Rusapai ik äpu, akan woiaka Anut mesin epar moin, ak ätäi utoin, okon, ak kiro sumaun omnokou pote, owau wa.

4

Tawa Anut nukan roasiret sumaun omoi owaiei.

¹ Keserianik, Anut nukas kiro sumaun omnokou pote owaun paip iken askanai pak mowon senek, rusapai ik pak nais kiro paip mowon rau. Kon sumaun omnokou pote oianik, rapor rawaun kiro paip mowon rau, okon, ik, Anut nukan roasiret, kiro paip mesin jekur ronkateanik, tainorau. Owo roasir kiro paip wa tainornuk rai, ko kiro sumaun omoi wa pote owai. ² Is okoro Anut nukan ämän eposek awarom, kiro meter iken askanai ak roin. Ik rusapai Anut nukan ämän karauk roat akas aikona, roiäum. Utianik, iken askanai ak kiro ämän akan raiakas roin, kiro ämänis sarwarau wa, owon, akan woiaka Anut mesin epar mau wa. ³ Ik iken woiok Anut mesin epar

mianik, kon paip mowon tainormoi, ik kon sumaun omoi pote oianik, eposek rawam. Anut nukas keser äieü, “Is kiro roasiret mesin kasi näwäü penuk, ämän sakau orip awaromin, ‘Ak kiro sumaun omnokou owaun awaromin, is epar senes awarom, ak kiro omnokou wa pote owaiei.’” *Buk Song 95:11*

Meter ko omnokou ate mowon ses opok, kiro sumaun omoi ikaun ronkatewon.

⁴ Anut nukan ämänis keser äiewon, “Anut ko osap erekapu ate momara, omre 7 opok ko sumowon.” *Stat 2:2*

Keseria ik äpu sumaun omoi rau. ⁵ Ko ätäi keseriar äiewon, “Ak kiro sumaun omnokou owaun awaromin ak kiro omnokou wa pote owaiei.” *Buk Song 95:11*

⁶ Keserianik, rusapai karauk roasiret ak akan woiaka Anut mesin epar miäi, kos äiewon, “Ak karar epar isas sumaun omoi sare maromin owaiei.” *Buk Song 110:4*

Akan askanai ak Anut nukan ämän eposek roianik, kon ämän tainorau wa, okon, ak kiro omnokou pote owau wa. ⁷ Keserianik, Anut nukas kar omre sare mowon. Kiro omre ‘Rusapai’ äiäu. Meter Anut nukas kiro ämän iken askanai awarowon, rai rai, Devit nukas kiro ämän kon buk opok jer wewon. “Rusapai, Anut nukas kon ämän äieü roumoi, iken askanai akan woiaka sakau mianik, Anut sumkäinein senek ak nais akan onok wa tainorau.” *Buk Song 95:7-8*

⁸ Josua nukas Anut nukan roasiret Kenan omsau imware potonuk, sumoin. Anut nukas awarowon siar ak keserin. Utianik, akan sumoin onok kiro Anut nukan sumaun onok senek wa.

Josua nukan ses opok, ak epar sumoin maro, Anut nukas kar sumaun omre wa sare mowo. ⁹ Keseria, Anut nukas kon roasiret akan sumaun omoi owaun awarowon kiro ämän rusapai keseriar rau. Anut nukas osap erekapu ate mianik, omre 7 opok, sumowon senek, roasiret nais, ak kiro omoi pote oumana, rapor sume rawaiei. ¹⁰ Inok roasir ko kon sarau me rawon patarianik, Anut nukan sumaun omoi oumara, ko ätäi sarau wa mai, ko eposek sume rawai. Anut nuka kon sarau erekapu patarianik, sume rau senek roasiret ak nais kir keseraiei. ¹¹ Keserianik, ik erekapu Anut nukas kiro omnokou sare mowon owaun sarau sakau mau. Owo roasir Anut nukan ämän tainorau wa, ko kiro omnokou wa pote owai. Iken askanai ak omnokou owau wa senek, ko nais wa owai.

¹² Keseria, Anut nukas kon ämän tainoraun aikai ik wa sumkäinäu, tainorau. Anut nukan ämän kiro awau raiäu sakau orip, okon, Anut nukas ik owoseikaun ronkateäu ko kiro onok keserai. Kon ämän sakau näwäu orip sarau mora. Kiro siräp rumukäu auk karaim karaim oripas opur run isuk orip patiriäi senek, Anut nukan ämänis iken totomaka osou ori karar turur rair opok tonai. Kesernuk, ik owo onok keseraun ronkateäum ko äpu. Kon ämänis iken ronkat aru ra, näu ra, ätär mukiäu. ¹³ Anut nukan amuk opok ik kar osap ämäi mau senek wa. Kosar osap erekapu ate mowon, okon, ik kar osap ämäi miäum, ko aperiäu. Kar ros kon amuk opok osap ämäi mau senek wa. Kon amuk opok kiro osap ämäi momon kiro amop rau. Keseria, ik owo onok keseraun ko mesin ronkatäu. Owon,

tawa kon amukup ik owo onok keseriäumun kiro onok auram.

Jisas ko iken Anut kamuk raiäu ro nãwãu senes.

¹⁴ Iken Anut kamuk raiäu ro nãwãu senes ko omar oik toneanik, Anut pak rau. Ik owo ämän ko aurtã, kos Anut auriäu. Kiro ro ko Jisas, Anut nukan mokoi. Keseria, ik amke Anut nukan ämän roumun iken woiok epar momun, kiro wa utau, ik jekuriar sakau ate rawau. ¹⁵ Kiro Anut kamuk raiäu ro nãwãu senes iken ronkat atap atap oiäum ko äpu ik sakau wãpik, okon, ko ik mesin wouti miäu. Ik rusapai Satan nukas orip orip ate apaikiäu senek, ko nais Satan nukas orip orip ate aparwon. Utianik, Satan nukas ko ate aparwon sinuk, ko kar onok aru mau wa. ¹⁶ Keseria, Jisas nukas kon wou nãu oripas ik sareikeäu, okon, ik Anut siakupai tonaun wa iminãu. Kos osap erekapu kameäu, okon, ik ko siakup tonota, kos ik sareikai. Keseria, karauk usu ik opok penuk, ko aurtã, kos ikenun wouti momara, kon wou nãu oripas sareikai.

5

¹ Jisas Kraiss ko Anut nukan mokoi, ko roasiret pak Anut pak kamuk raiäu ro. Ak kiro äpu wa raroi, rusapai kiro ämän is awaraurim, ak jekur ronkatewe. Inok ro ko Anut kamuk raiäu ro nãwãu senes sarãi ko ika ro. Kiro ro ko Anut nukasar kon sarau muraun rai sare miäu. Ko Anut jou muraun osap oumara, Anut nuriäu. Kos opur makea, karauk osap oia, Anut nurunuk, Anut nukas roasiret akan onok aru miäin jãkãi maraun keseriäu. ² Kiro ro nuka nais ko sakau

wäpik, okon, ko onok aru miäu. Keseria, karauk roasiret ak Anut nukan ämän jekur äpu wa, ak onok aru miäi, kos ak päurar sarwarai. ³ Ko roasiret akan opur makeäi Anut rawa oi toneäu. Utianik, nuka nais onok aru miäu. Keseria, Anut nukas kon onok aru jākäi muraun kon opur atapur makea, Anut nuriäu.

⁴ Is ätäiar awaram, kar ro ko nukasar Anut kamuk rawaun ro nāwäu senes wa saräi. Utianik, Anut nukasar ro sare mai. Kiro onok senek, Anut kamuk raiäu ro nāwäu senes Aron ko Anut nukasar sare mowon. ⁵ Rusapai, ik äpu mom Anut kamuk raiäu ro nāwäu senes Kraïs, ko nukasar kon enip jou mianik, Anut kamuk rawaun ro nāwäu senes saräu wa. Anut nukasar kon enip jou nāwäu muruwon. Ik äpu kiro onok epar, owon, Anut nukas ko keser auruwon, ‘Na isan mokoi, rusapai is nan momon sarem.’ *Buk Song 2:7*

Is roasiret akan amiakap keser äiem, ‘Nas isan roasiret omnokou opok erekapu akan ro nāwäu rawam.’ ⁶ Anut nukan ämänis äieü, ‘Anut nukas keser äiewon, “Na nakasar Anut kamuk raiäu ro, Melkisedek* senek, atakan orip orip rawam.’ ”

⁷ Jisas ko okoro omnokou opok rawon ses ko Anut ate waianik, auruwon, “Na is sareir.” Ko Anut aurianik, nāwäu waiewon, owon, ko äpu Anut nukas ko isanarnuk, kon iwäi jaukut akas wa wena, meiäi. Utianik, ko Anut nukan ämän tainoraun kon wou sakau mowon, okon, ko meieanik, iken onok aru pakan imäikaun Anut nukas apu sare muruwon tainorwon. Kesernuk, Anut kon auruwon ämän rowon, utianik, roasiret akas ko wena, meiäun tämarau wa.

Ko sakau nurunuk, kos kiro apu Anut nukas sare muruwon, kiro tainorwon. ⁸ Jisas ko epar Anut nukan mokoi, utianik, ko usu nāwāu owon. Kiro usus sakau nurunuk, ko Anut nukan āmän erekapu rapor tainorwon. ⁹ Keserianik, ko ro tuku senes saremoi, ko Anut nukan āmän erekapu tainorwon. Anut nukas ko sare monuk, kos karauk roasiret ak kon āmän tainorin imwaronuk, ak ko pak kon omoi toneanik, awau orip orip rawaiei. ¹⁰ Ko Anut nukan āmän erekapu tainorwon, okon, Anut nukas kon kamuk rawaun ro nāwāu senes, Melkisedek senek, sare mowon.

Ik mokoit eteinanak senek wa rawau.

¹¹ Kraisa ko Anut kamuk raiāu ro nāwāu senes nukan āmän sosop rau is awaraurim. Utianik, akan ronkat eposek wa, okon, is kiro āmän awaroita, ak kiro āmän roianik, kon onoktapau jekur wa āpu maiei. ¹² Is akan onok aparmin, okon, is okoro āmän awaraurim. Ak meter meter akan woiaka epar moin, okon, akas Anut nukan āmän karauk roasiret tamarau itok. Utianik, aka nais ak Anut nukan āmän amkewan kiro onoktapau kiro jekur āpu mau wa, okon, karauk roat akas koianik, ak Anut nukan āmän onoktapau tamarona, ak jekur āpu maiei. Ak mokoit eteinanak senek. Ak o sakau wa jeäi, apur karar jeäi. ¹³ Inok roasiret Anut nukan āmän jekur āpu mau wa, kiro roasiret ak mokoit eteinanak apur jeäi senek. Okon, ak Anut nukan tuku rawaun āmän jekur wa tainori raiäi. Kiro roasiret ak mokoit eteinanak senek ak owo onok eposek Anut nukan wou ereraun rai wa ronkateäi. Kiro

apu ak äpu wa. ¹⁴ Utianik, roasiret ak Anut nukan ämän jekur äpu moin, ak roat näunäu senek, o sakau jeäi. Kiro roasiret ak sarau sakau mianik, Anut nukan ämän onoktapau äpu miäi. Owo onok eposek, owo onok aru, ak äpu miäi.

6

¹⁻² Keserianik, ik kiro Kraiss nukan ämän amke roumun, kiro karar rai wa ronkatäu. Kon ämän karauk roat näunäu akas äpu mianik, jekur tainoriäi senek ik nais erek tainorau. Ik Kraiss nukan ämän amke roiäumun karar ronkateäum, kon onok kesek; ou miäi roat akas ou tutu kurianik, ätäi siräumoi, ätäi ou tutu kuriäi senek keser keser rawam. Ak ätäi ätäi erar keser keser raia, ak ou mau wa. Ik Kraiss nukan ämän amke roumun kiro mesin karar ätäi ätäi äiäu senek wa. Kiro amke roiäumun ämän kesek:

Roasiret ak onok aru pakan wa pirirna rai, ak onok aru mona rai, Anut nukas wasarewareanik, akwaronuk, meiäiei.

Roasiret akan woiaka Anut mesin epar mona, Jisas nukas akan onok aru pakan imwaronuk, ak orip orip awau rawaiei.

Ak Jisas pak pasar raumana, roasiret akan amiakap an jowaiei.

Keserna, akan kamwareäi roat, pastor raut akas akan tapiaka atona, Anut nukas kon osou näu arai.

Akan woiaka epar mianik, meiena, tawa Anut nukas ak ätäi siräi maronuk, ak orip orip awau rawaiei.

Anut nukas roasiret erekapu wasarewareanik, roasiret akan woiaka ko mesin epar mau wa, kos ak erekapu oikurwarai.

Ik kiro ämän mesin ätäi ätäi mokoinakut senek wa ronkatäu. Ik Jisas nukan onok karar tainorta, kiro Anut nukan wou ererai. Krai nukas sakau ikowon, ik roasiret näunäu, kon karauk ämän nais jekur tainoraun itok. ³ Ik amke Anut nukan ämän roianik, iken woiok epar momun ämän kiro erekapu mota, raunuk, Anut nukan eposek rawaun ämän karar tainorau. Ik Jisas wa sumkäineta rai, Anut nukas kon ämän tainoraun ik sareikai.

⁴ Karauk roasiret ak akan woiaka Jisas mesin epar moin utomoi, ätäi onok aru opok manoin. Ak ätäi piririanik, woiaka epar mau senek wa. Meter ak Anut nukan arou opok rain. Owo onokun Anut nukas Jisas äsimuwon ak äpu moin. Ak awau orip orip omar oik rawaun sakau oin. Anut nukan Osou Näu oin.

⁵ Anut nukas roasiret ämän eposek awareanik, owoswarowon, ak äpu moin kiro epar päi. Kos onok eposek keserwon, karauk kurur kon sakaus ätär marowon ak aparin. Kon sakau kisar tawa karauk roasiret aru mareanik, karauk roasiret osap eposek arai. ⁶ Keserianik, roasiret ak akan woiaka epar moin erekapu utoin, ak akan onok aru pakan ätäi piririanik, awau orip orip rawaun sakau owau senek wa. Owon, akan onok kiro kesek, akas Anut nukan Mokoi am äpäp opok ätäi äsäi morai. Ak keserna, karauk roasiret akas koianik, ko jeje ämän aurianik, ioirai.

⁷ Kiro roasiret akan onok kesek, om neanik, omnokou perkau sarenuke, roasir ak kiro om-

nokou opok woi mianik, o uku weäi. Kiro omnokou opok o uku rapor peanik, o murunuk rai, ik äiäum kiro Anut nukasar kiro omnokou jekur mowon. ⁸ Utianik, kiro omnokou opok amurik aru atap atap karar penuk rai, ik äiäu kiro omnokou aru. Ik keser ronkat owau 'Anut nukasar kiro omnokou aru saräun sunarwon, okon, kiro omnokou opok o jekur wa peäu'. Keseria, ik kiro omnokou aru utota, rawai.

⁹ O jaunokot, ik okoro ämän ak awarom. Utianik, ik äpu ak kiro onok aru wa moin. Ak omnokou eposek senek, ak onok eposek miäi apwarum. Ak onok eposek moin, okon, Anut nukas ak ätäi akan onok aru pakan imwaronuk, ak kon roasiret rawaiei. ¹⁰ Ik äpu Anut ko ak wa aru marai, ko akan onok aru mesin karar wa ronkatäi. Ak kon enip rororianik, kon sarau muriäi mesin erek ronkatäi. Ak ko mesin akan woiakas meieanik, kon roasiret sarwaroin ko kiro ronkatäi. Rusapai nais, ak kon roasiret sarwareäi mesin erek ronkatäi. ¹¹ Ik sakau ämän awarom, ak karar karar akan sarau morai kiro keseriar orip orip me rawe. Keseria, ak epar äpu maiei akan sarau kiro morai tawa okoro omnokou erekapu wasaräi ses opok, Anut nukas akan osap araun sare marowon rau ak owaiei. ¹² Ak Jisas nukan onok tainoraun wäsuk wa etäiau. Ak akan askanai akan woiaka epar moin, akan onok tainorwe. Anut nukas owo osap owaun paip marowon, ak kiro osap oin senek ak nais kir owaiei. Kiro askanai akan woiaka epar mianik, ak orip orip ronkat sakau orip raiän, okon, Anut kon osap arowon.

Anut ko eparar paip miäu.

¹³ Ak iken askanai Apraham nukan onok tainorwe. Anut nukas Apraham kon tupsiu pak karauk onok eposek ak opok maraun paip marowon. Anut nukas Apraham ko ronkat oiroror wa owau rai auruwon. Kar ro näwäu, Anut nuka senek rawau wa, okon, Anut nukasar nukan enip atomara, kon paip sakau mowon. Kesermara, kiro onokun, Anut kon paip mowon kiro wa utai. ¹⁴ Kos Apraham paip murianik, auruwon, “Epar senes isas aisom, is na eposek sareisoita, tawa nan tupsiu sosop senes päiei.” *Stat 22:17*

¹⁵ Kesernuk, Apraham ko päurar raumara, kon wou epar mianik, Anut nukas owo osap nurai rai kume rawon. Anut nukas owo onok keseraun äiewon ko kiro onok epar keserwon.

¹⁶ Apraham kon wou Anut mesin epar mowon senek, ik nais kir iken woiok ko mesin epar mota, kos owo osap ikaun paip mai, ko ikai. Roasiret akan ämän sakau maun ak akan epaunakat akan enmaka ateäi. Keserna, ak karauk roasiret pak ämän eriritena, kiro roasiret ak äpu maiei kiro roasiret akan ämän epar. ¹⁷ Kiro keseriäi senek, Anut nukas ik osap ikaun äiewon kiro ikai. Ik ronkat sosop wa owau, ‘ko ikai ra, wa ra’, keser wa ronkatäu. Kon ämän aikowon wa utau. Utianik, kos owo osap ikaun paip mukomara, nukan enip ateanik, kon ämän sakau momoi, kiro osap epar ikai. ¹⁸ Anut ko roasiret owo osap araun, ko apu oirori tainorwon. Ko amke ämän epar miäwon. Kar apu, ko kon ämän mianik, kon paip sakau maun nukasar nukan

enip ateäwon. Kesernuk, ik äpu ko wa sät äiäu, kon apu oirori kis paip mowon wa utai, ko kon paip tainorai. Anut kiro keseriäu kiro ik onok aru miäumun utota, Anut nukas iken onok aru pakan imäikonuk, ik ko rawa potota, kon roasiret saräm. Kos tawa osap ikaun paip mowon kiro epar ikai, okon, kiro owaun iken woiok sakau me raum. Ik ronkat oiroror wa owau. Ko kiro osap ikaun rusapai sare mowon rau. ¹⁹⁻²⁰ Rusapai ik sakau tai rawau. Ik äpu Anut nukas owo osap ikaun paip mowon kiro osap ko ikai. Keseria, iken woiok ko mesin sakau momun ätäi wa utau. Ik Jisas kowai rai päurar kume rawau. Kiro onok kesek: mur sakaus iken totomok Jisas pak sakau atoike rau senek. Jisas nukasar ko amke omar oik toneanik, Anut pak rau. Ko Anut kamuk raiäu ro näwäu senes, ko orip orip ik sareikaun ro. Ko Melkisedek* senek, ko Anut kamuk raiäu ro näwäu senes orip orip rau.

7

Anut kamuk raiäu ro Melkisedek kon enip jou näwäu senes.*

¹ Ik meter ak awaromun, Jisas Kraus ko Anut kamuk raiäu ro näwäu senes, ko orip orip raiäu, ko Melkisedek sarau miäu senek. Rusapai, ik Melkisedek nukan onok awaram. Melkisedek ko Salem näu mena kameäwon ro näwäu. Kon kar sarau kiro ko Anut kamuk raiäu ro raianik, Anut kämioik rau nukan sarau muriäu. Iken askanai Apraham ko pote roat näunäu 4 orip pak weräimara, ätäi kon mena koi rai, apu opok

Melkisedek tararnuk, Melkisedek nukas Apraham jekur rawaun Anut auruwon. ² Kesernuk, Apraham nukas marai pote mianik, karauk osap oi kowon 10 orip inäumara, karar 10 Melkisedek nuruwon. Melkisedek nukan enip onok tapau kesek: ‘roasiret kamwareäwon ro năwău ko orip orip onok eposek miău’. Ko Salem nău mena kameău ro. Salem kiro kon enip onok tapau ‘păurar raiăi’ mena. Keseria, kos kon roasiret păurar rawaun sarwareăwon. ³ Melkisedek nukan momok, anak, kon askanai erapakas koin ik kiro akan enmaka Anut nukan buk opok aparau wa. Ko owo woisan opok pewon, owo woisan opok meiewon, jer we mona, ik aparau wa. Ko orip orip Anut kamuk raiău ro rau. Keseria, ko Anut nukan mokoi senek, Anut nukan Mokoi nais ko senek.

⁴ Ak Melkisedek mesin ronkatăiei, ko ro năwău senes. Apraham ro năwău enip jou orip ko iken askanai ko pote werăimara, karauk osap oi kowon. Osap eposek 10 orip inäumara, Melkisedek karar 10 nuruwon. ⁵ Ik rusapai äpu mau, inok ro ko karauk roat akas osap inăianik, nuruna rai, ik äiău, ‘ko nău ro, okon, osap nuroi’. Kar apu kesek, sintore âmănis keser äieü. ‘Liwai nukan tupsiu pakan roat ak Anut kamuk rawaun roat. Akas Israel roasiret akan osap 10 orip 10 orip owaiei.’ Anut kamuk raiăi roat akas akan menan roasiret pakan osap 10 orip pakan karar karar oiăi. Anut kamuk raiăi roat pak roasiret pak ak erekapu Apraham nukan tupsiu. ⁶ Melkisedek ko Liwai nukan tupsiu wa. Apraham nukasar kon osap nuruwon. Apraham

ko iken askanai Anut nukas ko pak paip mowon. Ko pakaimas omnokou pakan roasiret erekapu osap eposek oin. Utianik, Melkisedek nukas Apraham jekur rawaun ämän auruwon. ⁷ Ik rusapai äpu mom, ro enip jou näwäu oripas, ro enip jou eteinak orip, jekur rawaun ämän auruwon. Keseria, kiro ses opok, Melkisedek ko ro näwäu senes, Apraham ko ro näwäu wa. ⁸ Anut kamuk raiäi roat ak osap 10 orip pakan karar karar oi oi raiäis, meieäi. Utianik, Melkisedek ko Apraham ipokupan osap owon, ko meiäu wa orip orip awau rawon. Anut nukan ämänis ko meiewon äiäu wa. ⁹ Israel roasiret akas sintore ämän tainorianik, Liwai roat akan osap 10 orip pakan karar karar oi aroin. Keseria, Apraham nukas Melkisedek osap nurunuk, Liwai nukan tupsiu ak erek akan osap ko nuroin. Kiro onokus ik ätär mukowon Melkisedek ko ro näwäu senes, ak roat näunäu wa. ¹⁰ Owon, Liwai akan askanai kiro Apraham. Liwai ko päu wa opok Apraham nukas Melkisedek apu opok tararmara, kon osap nuruwon.

Jisas ko Melkisedek senek, orip orip raiäu.

¹¹ Meter sintore ämänis keser äiewon, Liwai nukan tupsiu karar akas Anut kamuk rawaun roat saräiei. Utianik, kiro roat akan saraus roasiret Anut nukan amuk opok eposek sarein senek maro, kar Anut kamuk rawaun ro wa kowo. Is kar ro ko Aron senek äiäu wa, ko Melkisedek senek. ¹² Anut nukas kon kamuk rawaun ro awau sare mowon. Kiro ron saraus roasiret Anut nukan amuk opok eposek saräun itok. Kiro onokus Anut nukas meteran jou muriäin sintore ämän oi kuremoi, awau mowon.

¹³ Ik Jisas mesin äiem, ko Liwai nukan tupsiu pakan ro wa, kon tupsiu atap. Kon tupsiu pakan kar ro Anut kamuk raiäu ro rawau wa. Kon tupsiu pakan kar ros opur makeanik, Anut nurau wa. ¹⁴ Roasiret erekapu ak äpu iken Näuäu ko Juda* nukan tupsiu pakan. Moses nukas kiro tupsiu pakan kar ro Anut kamuk rawaun ro pe rau keser äienuk, wa roiäumun.

¹⁵ Rusapai is kiro ämän awaroita, äpu maiei. Anut nukas kon kamuk raiäi roat atap sare maronuk, ak kon sarau miäi. Kosar kon kamuk raiäu ro kar kon onok atap sare mianik, ko ik nuka jou muraun sintore ämän awau mowon. Kiro ro ko Melkisedek senek. ¹⁶ Meteran sintore ämänis äiewon, Anut kamuk rawaun roat ak Liwai nukan tupsiu pakas pein. Kiro ro ko Liwai nukan askanai wa. Ko awau rawaun sakau orip, okon, ko Anut kamuk raiäu ro sarewon. ¹⁷ Ik äpu kiro Anut kamuk rawaun ro kon sarau wa utai, owon Anut nukan ämänis keser äiewon, “Na nakasar Anut kamuk rawaun ro, Melkisedek senek, atakan orip orip rawam.” *Buk Song 110:4*

¹⁸ Keserianik, Anut nukas meter roasiret sintore ämän arowon kiro erekapu oi kurewon, owon, kis roasiret sarwarau wa. ¹⁹ Moses nukan sintore ämänis kar roasir Anut nukan amuk opok eposek saräu wa, okon, rusapai, ik Anut nuka tone auraun nukas kar apu eposek senes sare mukowon. Ikes nuka jou muraun apu kiro awau sare mukowon, okon, ik kon sarau murau. Keseria, ik kon onok eposek tainoraun ko aurau.

²⁰ Anut nukas Jisas ko kon kamuk rawaun ro erar sare mau wa. Kos ko sare maurmara, ko paip sakau momara, sare mowon. Kos Liwai

Aron ori pak sakau ämän kesek mau wa. Ko erar sintore ämän tainorianik, au kon kamuk rawaun roat ori sare matowon. ²¹ Utianik, Anut nukas Jisas Kraiss kon kamuk rawaun ro sare momara, paip sakau mowon. Karauk ämän mianik, kiro paip sakau mowon. Keseria, kos äiewon, “Näwäu nukas paip sakau momara, karauk ämän kiro paip opok sakau mianik, keser äiewon, okon, kon ronkat ätäi wa pirirai. Kos äiewon, ‘Na nakasar Anut kamuk rawaun ro atakan orip orip rawam.’” *Buk Song 110:4*

²² Keserianik, ik äpu kiro paip awau Jisas nukas erekapu tainorwon, kiro eposek senes. Kiro paip awaus meten paip erekapu itimoriäu.

²³ Paip awau kiro eposek, kis meteran paip itimoriäu, owon, meteran paip kiro Anut kamuk raiäi roat sosop raiäi. Ak meiena, akan sarau kar ros miäu. ²⁴ Utianik, Jisas ko wa meieäu, ko orip orip awau raiäu. Kon sarau Anut kamuk raiäu ro, ko kiro wa utiäu. ²⁵ Keserianik, Jisas nukas kon roasiret Anut siakup potaurna, kos imware potonuk, ak orip orip awau rawaiei. Nuka nais orip orip awau raianik, kiro roasiret sarwaraun Anut auriäu.

²⁶ Jisas ko Anut kamuk rawaun ro näwäu senes, ko ik eposek sareikeäu. Ko tuku senes, ko kar onok aru wa miäu. Ko karauk roat onok aru miäi senek wa, ko ro atap. Ko onok eposek senes tainoriäu. Keseria, Anut nukas ko omar oik imäi tonowon rau. ²⁷ Ko karauk Anut kamuk raiäi roat näunäu senek wa. Omre orip orip ak amke akan onok aru jäkäi maraun akan opur makeanik, Anut nuriäi. Ätäi roasiret

akan onok aru jākāi maraun opur makeanik, Anut nuriāi. Utianik, Krai ko kiro onok keserau wa. Ko kararpai nukasar nukan enipsau Anut nurumara, am āpās opok meiemoi, roasiret akan onok aru erekapu jākāi marowon. Kar ros kiro onok keseraun senek itok wa. ²⁸ Moses nukan sintore āmānis Anut kamuk raiāi roat nāunāu sare mareāin, utianik, kiro roat ak roasiret senek, ak onok aru miāi. Anut nukan onok jekur wa tainoriāi. Anut nukas Moses kiro sintore āmān nuruwon. Utianik, om rumuk rai rai, Anut nukas paip sakau mianik, ātāi kon Mokoī ko kamuk rawaun ro nāwāu senes sare mowon. Ko kiro onok keserwon, owon, kon Mokoī Jisas ko ro tuku senes, kon kar onok wa utiāu. Ko kon onok erekapu orip orip tainoriāu. Karauk usu sakau senes ko opok peāu, ko kon āmān erekapu tainorianik, wa utiāu.

8

Jisas ko iken kamuk rawaun ro nāwāu senes.

¹ Okoro āmān kon onok kesek, Anut nukas Jisas ik sareikaun ko iken kamuk rawaun ro nāwāu senes sare mowon. Ko omar oik raumoi, Anut nukan ipou nāu kaima tanemara, osap erekapu kamware rau. Kon sakau kiro Anut nukan sakau senek. ² Ko Anut jou muraun Anut nukan epar owa sarau mora. Kiro ou roat akas ate mau wa, kiro Anut Nāwāu nukasar mowon. Rusapai, Jisas ik sareikaun, kiro opok sarau mora.

³ Anut kamuk raiāi roat nāunāu Anut nukas sare marowon ak erekapu akan sarau kesek, opur makeanik, Anut nuriāi. Kiro onokun, Jisas nais ko kar osap oianik, Anut nuruwon. Kiro

osap nuruwon, kiro nukasar, kon enipsau Anut nurianik, iken onok aru pakan kau mukowon.

⁴ Rusapai, Jisas okoro omnokou opok rau maro, ko Anut kamuk rawaun ro wa rawo. Is kiro ämän awarom, owon, Anut kamuk raiäi roat ak äiak rai, ak Moses nukan sintore ämän tainorianik, opur makeanik, Anut nuriäi. Ak Liwai nukan tupsiu. Kiro onokun, Jisas ko Anut nukan sarau omar oik mora, ko omnokou opok sarau mau wa. ⁵ Omnokou opok, Anut kamuk raiäi roat ak owa sarau muriäi, kiro ou omar oikan sarau morai ou nukan totok. Moses ko Anut osap nuraun ou mauruk, Anut nukas auruwon, “Na kiro ou erar wa mau. Na kiro ou mauria, is amke owo osap Sainai omtapau opok ätär musomin, kiro osap erekapu ate mam.” *Kisim Bek 25:40*

⁶ Utianik, rusapai, Anut nukas iken kamuk rawaun ro Jisas Krai sare mowon, kon sarau näwäu senes. Anut kamuk raiäi roat okoro omnokou opok raianik, akan sarau miäi akan sarau näwäu wa, kiro eteinak. Kiro onok senek, Jisas nukas paip awau Anut pakan oi kowon kiro näwäu senes. Meten paip kiro näwäu wa. Paip awau ik osap eposek senes ikaun äiewon, kis meten paip nukan osap itimoriäu.

⁷ Amke Anut nukas paip mowon roasiret akas kon sintore ämän tainorianik, kon amuk opok eposek sarein maro, ko kar paip awau rusapai wa mowo. Ak eposek saräun senek itok wa, okon, ko paip awau mowon. ⁸ Utianik, Anut ko kon roasiret apwarwon, ak kon ämän wa tainoriäin, ak onok aru senes miäin. Keseria, Näwäu nukas äiewon, “Tawa is kar paip awau mam. Is kiro paip Juda Israel roasiret ak pak erek

maram. ⁹ Is akan askanai pak amke paip momin senek wa tainoram. Kiro roasiret isakasar Ijip omsau pakan imware koimin. Utianik, ak isan sintore ämän tainorau wa, okon, is ak sumkäinewaromin. Is, Näwäus, kiro ämän awarom. ¹⁰ Utianik, is ätäi keser äiem, okoro paip is tawa Israel roasiret pak maram, isakasar akan ronkat piririanik, isan sintore ämän akan ronkat opok mam. Isakasar akan woiaka uru isan ämän jer we moita, ak is karar jou muraiei. Is akan eit senes rawam, ak isan roasiret senes rawaiei. ¹¹ Roasiret akas akan tupsiu ra, akan jaunakat ra, Näwäu äpu maun ämän wa tamarai. Owon, kiro ses opok, roasiret enmaka jou näwäu orip pak, roasiret enmaka jou wäpik pak, ak erekapu is äpu muraiei. ¹² Is akanun woiti mia, akas onok aru akan jaunakat opok miäi erekapu jäkäi maram. Is ätäi akan onok aru wa ronkatäm.”

Jeremaia 32:31-34

¹³ Anut nukas rusapaian paip ‘kiro awau’ äiewon. Amkewan paip ‘kiro mustäi’ äiewon. Keserianik, owo osap mustäi rau, kiro erekapu ämäiäi.

9

Meter Anut kamuk raiäin roat akas opur karian oianik, Anut jou muriäin.

¹ Is rurisa kar ämän awaram. Anut nukas paip awau monuk, Jisas Kraiss ko ik mesin Anut nukan sarau omar oik mora. Anut ko meter paip kon roasiret pak momara, ak sintore ämän ko jou muraun arowon. Ak omnokoupaian tup ou mianik, ko jou muriäin. ² Kiro tup oun

onoktapau is ak awaram. Kiro ou waru oior, kar waru amke rawon, kar ruris rawon. Amke waru rawon kiro waru asu*. Kiro uru lam pak, bret asu Anut nuraun patan opok moin rawon. ³ Kar waru ruris rawon, kiro waru asu senes* äiäi. Kiro ou waru uru Anut raiäu. Kiro ou waru oiorori kamuk opok, omjo sakau äsäi mona, ou waru asu senes apu sor moin rawon. ⁴ Kiro omjo rawon siakup Anut osap nuriäi patan gol nukas ate moin rawon. Kiro opok Anut kamuk raiäin roat akas Anut aurianik, kar osap sou eposek orip makona, sou peäwon. Waru asu senes uru bokis* karar gol nukas ate moin rawon. Kiro bokis Anut nukas paip kon roasiret pak mowon ätär marowon. Kiro bokis uru, bret enip mana* ko maro gol uru moin pak, Aron nukan naruauk tu pewon pak, aiauk oiororor Anut nukas sintore ämän 10 orip jer wewon pak erek rain. ⁵ Kiro bokis oik opok sarau eitek totok oiorori rairin. Awas Anut okoro opok rau rai ätär mare rairin. Awan saiawas kiro bokis äpitu kotomar rairin. Kiro bokis äpitu kon enip 'Anut nukas roasiret mesin wouti momara, akan onok aru jäkäi mareäu.' Utianik, is kiro mesin ämän onoktapau ekep wa awaram. ⁶ Kiro tup owa, osap keser moin rawon.

Anut kamuk raiäi roat ak omre orip orip roasiret sarwaraun kiro ou waru amke rau opok tone, Anut nukan sarau miäi. ⁷ Utianik, Anut kamuk raiäwon ro näwäu senes kos karar woisan karar karar omre karar opok, ou waru asu senes uru toneäu. Ko erar wa toneäu, opur karian oia, epar toneäu. Ko kiro opur karian oumara, nukan onok aru pak, roasiret jekur

wa ronkateanik, karauk onok aru erar keseriäi pak jäkäiäun mesin Anut nuriäu. ⁸ Kiro tup ou omnokou opok raunuk, akan sintore ämän tainorianik, Anut raiäu ou waru asu senes uru orip orip wa toneäi. Kiro tup ou omnokou opok rawon ses, Anut nukan Osou Näus ak ou waru amke rawon karar Anut jou murau tonaun ik ätär mukiäu. Kiro ses opok, ak kiro opok karar Anut jou muriäin. Ou waru asu senes im utuo rawon. Kiro uru roasiret Anut siakup tonau senek wa. ⁹ Kiro ak akan onok aru jäkäiäun rai opur we makeanik, Anut nuruna, kos akan onok aru jäkäiäu. Kiro onokus roasiret ak Anut jou muriäi kis akan woiaka näu wa sareäu. Meteran onok kiro rusapaian totok. ¹⁰ Roasiret ak sintore ämän tainorianik, akan osap ra, opur we makeanik, Anut nuriäi, kis ak Anut nukan amuk opok eposek saräun itok wa, owon, akan sintore ämänis ak o jaun, an jaun, an jowaun onok owo senek ätär mareäwon. Ak enmaksau sintore ämän tainor potona potona, Anut nukas nukan enip jou muraun onok awau ätär marowon.

Krais nukasar nukan karian oumara, Anut rawa tonowon.

¹¹ Utianik, kiro ses opok, Krais ko Anut kamuk raiäu ro näwäu senes kowon. Kos osap eposek Anut nukas ik ikaun äiewon erekapu oi ikiäu. Kos tup ou eposek omar oik rau opok, ik mesin sarau miäu. Kiro tup ou kar ros ate mau wa. Kiro okoro omnokou opok rawau wa. Kiro tup ous omnokoupaian tup ou itimoriäu. ¹² Okoro omnokou opok, Anut kamuk raiäu ro näwäu

senes kos bulmakau ra meme ra akan karian oumoi, Anut nuraun ou waru asu senes uru toneäu. Utianik, Krais ko kiro onok keserau wa, ko Anut rawa omar oik kararpai tonomoi, nukan karian oumara, Anut nuruwon. Owon, kiro onok pakas kon karianas iken onok aru kau mukowon. Kesernuk, Anut nukas iken onok aru pakan ätäi imäikonuk, ik orip orip ko pak rawam. ¹³ Jisas ko meiemara, iken onok aru erekapu kararpai kau mukowon. Meter roasiret ak amkewan sintore ämän tainorianik, ak karauk onok atap atap miäi. Kiro onok kesek; roasiret meiena, op isuk ra ateai, kis ak Anut nukan amukup ukun kurwareäu. Ak kiro onok keserna, Anut kamuk raiäu ro ko bulmakau nak wemoi, makeanik, kon aitaumoumara, opur karian pak keputirianik, kiro roat opok uris kurwareäu. Kesernuk, kiro roat ak Anut nukan amuk opok kiro roat akan enmaksau ätäi eposek sareäi. ¹⁴ Rusapai, Krais nukan karianas kiro onok erekapu itimormara, ik sareikowon. Anut nukan Osou Näu orip orip raiäu. Kos Jisas pak raianik, sakau nuruwon. Kesernuk, Jisas ko nukasar kon enipsau Anut nuruwon. Ko kar onok aru mau wa, ko ro tuku eposek senes raumara, meiewon. Kos iken onok aru pakan erekapu kau mukowon, okon, ik Anut nukan amuk opok ätäi eposek sare raum. Ik enmaksau sintore ämän tainorta rai, kis ik wa sareikai, ik meiäm. Rusapai, ik onok aru mam Anut nukas ik aru mukai rai wa iminäu. Jisas ko kiro onok ik mesin keserwon, okon, ik kon enip jou murianik, Anut orip orip awau raiäu nukan sarau murau.

¹⁵ Owon, Krais nuka kon karianas paip awau

momara, Anut nukas ik ätäi nuka pak eposek rawaun imäikowon. Paip amke rawon opok roasiret onok aru miäin. Anut nukas Krai äsimornuk, ko koi akan onok aru pakan imwaraun meiewon. Keseria, owo osap Anut nukas ik owaun sare mukowon karauk meteran paip marowon roasiret nukasar sare marowon ak nais erek kiro osap owaiei. Owon, Krai nukas kon karianas akan onok aru nais kau marowon. Ko kiro onok kesernuk, ak Anut nukas sare marowon ko pak orip orip awau rawaiei.

¹⁶ Krai ko meieanik, paip awau mowon ämän kiro kon onok kesek; kar ro ko meiäuria, kon osap kon mokois owai rai äiäu. Kiro mokois ko kurte kiro osap wa owai. Kon momok meienuk, epar osap erekapu owai. ¹⁷ Kar ros kon mokoï pak paip miäu. Ko awau raunuk, kiro paip sakau wäpik. Utianik, kiro paip mowon ro meienuk, kiro epar mokois osap erekapu owai. ¹⁸ Kiro onok senek, Anut nukas amke kon roasiret pak paip mowon. Kar opur meienuk, Anut nukan paip mowon kiro epar senes pe-won. ¹⁹ Amke Moses nukas roasiret erekapu Anut nukan sintore ämän pak paip ämän pak awarowon. Keseria, ko bulmakau nak pak meme pakan karian pak oumara, an pak keputirianik, kar tomkou sipsip urik kis toutomoi, pen osou opok moin oumara, kiro kar am iporu opok pararar mowon. Kiro am iporu an karian opok mianik, kiro am iporu tomkou osou oripas sintore ämän buk pak roasiret opiakap pak erek uris kurwarowon. ²⁰ Keserianik, Moses nukas awarowon, “Okoro opur karianas paip eposek

mou. Kiro paip Anut nukas ak jekur tainoraun sakau ämän awarowon.” *Kisim Bek 24:8*

²¹ Kiro karar onok Moses nukas opur karian oumara, ser ou opok uris kurewon. Ko ätäi kiro opur karian oumara, Anut jou muraun osap ser owa rau, kiro opok nais uris kurewon.

²² Anut nukan sintore ämänis keser äiewon, opur karianas osap erekapu ätäi eposek saräiei. Anut nukas iken onok aru erar wa jäkäi mukai. Karianas kiro epar iken onok aru jäkäi mukai.

Krais nukasar meiemara, iken onok aru jäkäi mukowon.

²³ Anut nukan amuk opok osap eposek saräun ak opur karianas uris kureäi, kiro omar oikan totok. Utianik, opur karianas osap omnokou opok eposek saräun itok, osap omar oik rau opur karianas eposek saräun itok wa. Kar karian eposekus epar omar oikan osap eposek sarewon. ²⁴ Krais ko tup owa tonowon. Utianik, ko tup ou roat akas ate moin owa tonau wa. Kiro tup ou omnokou opok rau, kiro omar oikan tup ou nukan totok. Krais ko omar oik tonowon. Rusapai ko omar oik Anut pak raumoi, ik sareikaun mesin Anut aurura.

²⁵ Anut kamuk raiäu ro näwäu senes woisan karar karar opok ou waru asu senes opok toneäu. Ko kiro opok tonauria, opur karian Anut jou muraun oiar toneäu. Utianik, ko Krais keserwon senek nukan karian oumara, tone, Anut nurau wa. Krais ko omar oik tonaun ko Anut kamuk raiäi roat näunäu akas keseriäi senek keserau wa, ko nukan karian kararpai Anut nurumara, tonowon. ²⁶ Krais ko ätäi ätäi

okoro omnokou ate mowon ses koi rusapai, kon enipsau Anut nuruwon maro, ko tätäi sosop senes oi rawo. Utianik, kon enipsau kararpai Anut nuruwon. Okoro omnokou wasaräun ses siakupai, Krajs ko pemara, kararpai meiewon, okon, Anut nukas iken onok aru erekapu jākäi mukowon. ²⁷ Ko keserwon senek roasiret nais kararpai meiaiei. Ak meiena, tawa Anut nukas ak wasarewarai. ²⁸ Krajs ko kararpai meiemara, kon karianas roasiret akan onok aru pakan imwarowon. Ko ätäi kowai, roasiret akan onok aru jākäi maraun wa kowai. Utianik, inok roasiret ko mesin akan woiaka epar mianik, ko kume rai, kos ak imwaraun kowai.

10

Krajs kararpai meiemara, kon karianas roasiret onok aru pakan erekapu imwarowon.

¹ Juda akan sintore ämänis ik onok aru pakan wa imäikai. Kiro sintore ämän osap eposek tawa päi kon totok. Sintore ämänis roasiret ak woisan karar karar opok opur makeanik, Anut jou muraun rai awarowon. Roasiret ak kiro sintore ämän tainoriäi. Utianik, kis roasiret akan onok aru pakan imwareäu wa, okon, ak Anut nukan amuk opok eposek saräu wa. ²⁻³ Sintore ämänis roasiret eposek sarein maro, ak opur makeanik, ätäi ätäi Anut wa nuruwoi. Kiro onok erekapu utomoi, akan ronkat ak Anut nukan amukup ämän wäpik raianik, eposek saräun itok. Utianik, sintore ämänis ak sarwarau wa, okon, ak woisan karar karar opok, akan onok aru mesin ronkateanik, opur makomoi, Anut nuriäi.

⁴ Owon, bulmakau meme pak awan karianas roasiret akan onok aru wa jākāi mareäü.

⁵ Kiro onokun, Krai ko okoro omnokou opok kowauri, ko Anut keser auruwon, “Na opur karian pak karauk osap pak ak isiäi kiro utiäüm. Utianik, na isan enimsau na isaun sare muromon owam.’ ⁶ Roasiret akas nan enmat jou musaun opur wemoi, nan patan opok mianik, erekapu makeäi na kiro utiäüm. Ak opur makeanik, akan onok aru jākāi maraun, na kiro onok nais utom. ⁷ Keserianik, isas na aisomin, ‘O Anut, is koim. Nas is owosäun airomon, is ki koim. Meter ak is keseraun nan buk opok jer wein.’” *Buk Song 40:6-8*

⁸ Amke Krai nukas keser äiewon, “Anut na opur karian pak karauk osap pak ak na isiäi kiro utiäüm. Roasiret akas opur wemoi, erekapu makeanik, nan patan opok momana, akan onok aru jākāi maraun na kiro onok nais utom. Nan sintore ämänisar kiro onok keseraun awarowon roasiret ak kiro onok keseriäi.” ⁹ Keseria, Krai nukas Anut auruwon, “Is koim. Nas is owosäun airomon, is ki koim.” Keseria, roasiret akas opur wemoi, makeäi, Anut ko kiro onok erekapu utomara, kar onok awau sare mowon. ¹⁰ Anut nukas ik erekapu eposek saräun ronkatewon. Keseria, Jisas Krai ko ik mesin meiemara, kon enipsaus iken onok aru pakan imäikowon. Ko kararpai meiemara, Anut nukan amuk opok roasiret eposek saräun keserwon.

¹¹ Anut kamuk raiäi roat ak omre orip orip Anut nukan patan siakup tai raianik, opur ra, osap ra Anut nuriäi. Ak karauk osap wa nuriäi. Nuriäin osap kir nuriäi. Utianik, opur makeanik,

Anut nuriäi kis akan onok aru wa jäkäi mareäü. ¹² Utianik, Kraiss ko meiemara, kon enipsau kararpai Anut nuruwon, kis roasir erekapu akan onok aru jäkäi marowon. Keserianik, ko Anut nukan ipou näu kaima tane rau. ¹³ Rusapai Anut nukas kon iwäi jaukut itimwaronuk, kos kiro roat erekapu kon ipokup monuk, ak kon inkaruru rawaun, ko kume rau. ¹⁴ Kon enipsau kararpai Anut nuruwon kis kon roasiret Anut nukan amuk opok eposek sareanik, orip orip rawaun sarwarowon. ¹⁵ Anut nukan Osou Näus nais kiro ämän aikowon. Amke ko keser äiewon,

¹⁶ “Okoro paip is tawa isan roasiret pak mam, kiro kesek, is akan woiaka uru isan sintore ämän mam. Is akan ronkat opok isan sintore ämän jer we mam. Is, Näwäü, isakas kiro ämän keser äiem.”

Jeremaia 31:33

¹⁷ Anut nukas ätäi äiewon, “Is roasiret akan onok aru jäkäi maromin, okon, ak meter sintore ämän wa tainoriäin pak, ak onok aru miäin pak, is kiro mesin ätäi wa ronkatäm.”

Jeremaia 32:34

¹⁸ Anut nukas roasiret akan onok aru erekapu jäkäi marowon, okon, roasiret ak akan onok aru jäkäiäun ätäi opur makeanik, Anut wa nuraiei.

Iken woiok Anut mesin epar mianik, konun karar ronkatäü.

¹⁹ Jisas am äpäs opok meiemara, kon karianas iken onok aru erekapu jäkäiewon. Keseria, ko iken kamuk raiäü ro näwäü senes rau, okon, ik rusapai Anut aurianik, ko rawa ik apu awau opokas säpkäri tonaun wa iminäu. ²⁰ Kiro omjo tup owa rawon, kiro Jisas nukan enipsaun totok. Jisas meienuk, kiro omjo oikas kiräi noptowon.

Kiro Anut rawa tonaun apu, kiro awau. Ik kiro apu pakas tainorianik, awau orip orip rawam. ²¹ Iken kamuk raiäu ro näwäu senes, ko Anut nukan roasiret kamware rau. ²² Keseria, ik Anut rawa tonau. Iken woiok Anut mesin epar momun, okon, ik äpu kon amuk opok ik eposek raum. Ronkat oiror wa owau. Ik iken onok aru pakan woiok pirirta, Jisas nukas kon karianas ik uris kureikianik, iken woiok uru onok aru rawon, ätäi eposek sare mowon. Kiro onok ik an eposek opok an joiäum senek. ²³ Ik iken woiok Anut mesin epar momun, kiro sakaurar ate rawau. Anut nukas owo osap ikaun aikowon, ik päurar kume rauta, ko ikai.

Ik iken jaunokot sarwarau.

²⁴ Ik iken jaunokot mesin woiokos meieanik, ika ika sarsaratäun onok ätär muratäumoi, sarau eposek mau. Iken jaunokot akas iken onok aparianik, ak nais keseriar keseraiei.

²⁵ Ik Anut nukan roasiret ika ika tururaun onok kiro wa utau. Karauk roasiret ak wa tururiäi senek ik akan onok wa tainorau. Iken woiok Anut mesin epar momun sakau ataun sarsaratäu. Owon, ik äpu kiro onok keserta keserta, Näwäu nukan roasiret wasarewaraun omre kowai.

Ik Krais wa sumkäinäu.

²⁶ Ik Anut nukan epar ämän äpu mianik, ko mesin woiok epar momun, ätäi piririanik, onok aru sosop momoi, ik ätäi kar osap oianik, iken onok aru jäkäiäun Anut nuraun senek itok wa. ²⁷ Ik kiro onok keseria rai, ik Anut mesin näwäu iminäu. Kos ik erekapu wasareikonuk, ik ep

nāwāu jerera opok kureikaun kume rawam. Kiro epis Anut nukan iwāi jaukut erekapu jerwarai. ²⁸ Meter Moses nukas roasiret Anut nukan sintore ämän jekur tainoraun awarowon. Inok ro ko kiro sintore ämän tainorau wa, ko onok aru monuk, ro oirori ra 3 orip ra akas ko onok aru mowon aparmoi, ak ämän wasarewareäu ro aurna, kos kiro ro wasare murianik, kon onok aru mowon aparnuk rai, roasiret ak ko mesin wa woiakati mai. Akas ko wena, meiäu. ²⁹ Rusapai inok ro ko Anut nukan Mokoï aru senes äiemoi, sumkäinai, akan ronkat ko nais ak owosäiei? Epar senes, kiro ro Anut nukas ko usu nāwāu senes nurai. Io, ko usu nāwāu owai, owon, ko paip mesin jekur ronkatäu wa. Ko “Jisas ko isanun meienuk, is Anut nukan amukup ätäi eposek saräm,” ko keser ronkatäu wa. Ko Jisas nukan karian osap erar rai äiäu. Anut nukan Osou Nāus ik sareikeanik, kon osap eposek erar ikiäu. Utianik, kiro ros Osou Nāu jeimareäu. ³⁰ Ik äpu meter Anut nukas keser äiewon, Nāwāu nukas keser äiäu, “Isakasar kiro roat akan onok aru moin, ätäi aru maram. Kar ros ak opok onok aru marai, isakasar ätäi kon onok aru nuram.” *Lo 32:35*

Anut nukas ätäiar äiewon, “Is Nāwāu, isakasar isan roasiret wasarewaram.” *Lo 32:36*

³¹ Anut awau raiäu, kos kiro ro onok aru mowon sakau atonuk, ko nāwāu iminai.

Ak akan woiaka Anut mesin epar moin kiro wa utau.

³² Ak Anut nukan ämän amke roianik, tainorin ätäi kiro ronkatäiei. Ak karauk roat akas usu sosop aromoi, aru mareäin. Utianik, ak kiro usu

oianik, akan woiaka Anut mesin epar moin, kiro wa utau sakau me rawe. ³³ Karauk ses, kiro roat akas roasiret sosop amiakap jeimwareanik, aru mareäin. Karauk ses, karauk roasiret akan usu oiäi senek ouna, akas kiro roasiret sarwareäin. ³⁴ Akan woiaka epar moin jaunakat karapus owa rauna, akas kiro roasiret akan usu ämäianik, sarwareäin. Ak Anut nukan roasiret raianik, karauk roat akas akan osap erekapu päu ouna, ak kiro osap mesin woiaka aru wa miäin. Akan woiaka erer orip raiäin. Akan woiaka erer orip raiäin, owon, ak äpu tawa akan osap eposek senes orip orip rau kiro owaiei.

³⁵ Kesermoi, ak meter akan woiaka Anut mesin epar moin kiro wa utau. Akan woiaka Anut mesin epar moin keseriar me rauna rai, Anut nukas tawa kon osap eposek arai. ³⁶ Ak woiaka Anut mesin epar me rain, kiro wa utau, sakau me rawe. Keseriar, ak Anut nukan ronkat tainoraiei. Ak kiro onok keserna, Anut nukas owo osap araun awarowon, ko kiro osap erekapu arai.

³⁷ Anut nukan ämänis keser äiewon. “Om ses rumuk wa opokar, kiro ro ko meter kowaun äiewon, ko kurte kowai, ko ekep wa rawai.

³⁸ Inok roasir ko isan amiap eposek raiäu, isas ko isanaram mesin kon wou epar miäu, orip orip awau rawai. Utianik, inok roasir ko ätäi piririanik, kon wou epar mowon kiro utai, is kiro roasir mesin isan woi wa ererai.” *Habakuk 2:3-4*

³⁹ Kiro roasiret akan woiaka epar moin utoin, okon, ak Anut siakup wa rawaiei. Utianik, ik ak senek wa, ik akan onok wa tainoriäum. Wa! Ik, Anut nukan roasiret, iken woiok epar momun, okon, ik ko pak orip orip awau rawam.

11

Woiok epar maun onok.

¹ Woiok epar maun onok kiro kesek. Anut nukas owo osap owaun aikowon ik kiro osap owaun kume raum kiro epar ik tawa owam. Ik kiro osap iken amiokos aparau wa, utianik, ik äpu kiro osap epar owam. ² Meten roasiret ak akan woiaka epar miäin, okon, Anut nukan wou ak mesin erermara, kiro roasiret eposek äiewon.

³ Ik äpu Anut nukasar omar omnokou pak nukan ämänisar ate mowon. Ik kiro mesin iken woiok epar momun. Kesermoi, ik äpu, osap erekapu ik rusa apariäum, kiro osap Anut nukas osap roasiret akas aparau senek wa oianik, ate mowon.

Abel, Enok, Noa ak Anut mesin woiaka epar moin.

⁴ Abel ko Anut mesin kon wou epar mowon, okon, ko opur makeanik, Anut nuruwon. Anut nukas kiro onok aparianik, ko mesin wou ererwon. Kain ko nais osap Anut nuruwon, utianik, ko mesin wou ererau wa. Abel kon wou epar mowon, okon, kos kon osap nurunuk, Anut nukas ko ro eposek auruwon. Abel ko meiewon, utianik, kon wou epar mowon ämän rusapai aikorai.

⁵ Enok* nais kon wou epar mowon, okon, Anut nukas ko meäu wa, awau enipsau orip imäiewon. Roasiret ak itanein, itanein, ko aparau wa, owon, Anut nukas imäumara, tonowon. Anut nukan ämänis keser äiewon, “Enok ko Anut nukas imääu wa opok, ko Anut nukan onok erekapu tainornuk, Anut ko kon onok

aparianik, ko mesin kon wou ererwon.”⁶ Kar ro ko kon wou Anut mesin epar mau wa, ko Anut nukan ronkat tainorau senek wa. Anut ko mesin wou wa ererai. Inok ro ko Anut siakup tonaun, ko Anut rau mesin kon wou epar mai. Ro Anut aparaun sarau sakau miäu, Anut nukas kiro ro eposek isanaraun wou epar mai.

⁷ Noa nais kon wou epar mowon, okon, Anut nukas Noa auruwon, “Is an näwäu okoro omnokou opok surita, koianik, roasiret onok aru miäin erekapu anas oware jai. Roasiret kiro onok meter aparau wa.” Noa ko Anut nukan ämän roianik, kon wou epar mowon, okon, ko Anut nukan ämän tainorianik, kon tupsiu pak eposek rawaun ous ate mowon. Ko keseria, karauk roasiret akan onok aru amop ätär marowon. Noa kon wou epar mowon, okon, Anut nukas ko ro eposek äiewon.

Apraham Anut mesin wou epar mowon.

⁸ Apraham nais kon wou epar mowon, okon, Anut nukas Apraham auruwon, “Na nan mena utoinam, kar om isam owaun man.” Kiro om owaun Anut nukas sare muruwon. Ko kon wou epar mowon, okon, ko Anut nukan ämän tainormara, nukan mena ute manowon. Ko kiro mena äpu wa, ko erar sepuk potowon. ⁹ Kon wou epar mowon, okon, ko Anut nukas kiro omnokou owaun auruwon ko pote kiro omnokou oumara, kar menan ro senek rawon. Ko ninaun ser ou mianik, rawon. Aisak Jekop ori au nais ser ou momasa, rairin. Meter Anut nukas au nais om ataun äiewon. ¹⁰ Apraham ko wou erer orip ser owa rawon, owon, Anut nukas kar näu mena

ou sosop orip sare monuk, ko kiro opok orip orip eposek rawaun kume rawon. Anut nukas kon ronkat pakas kiro näu mena orip orip sakau rawaun ate mowon.

¹¹ Apraham, ko koiam senes ko mokoi mau senek wa. Sara nais ko emas asir ko mokoi owau senek wa. Apraham kon wou epar mowon, okon, Anut nukas sakau nurunuk, ko mokoi mowon. Ko äpu meter Anut nukas paip muruwon, kiro epar päi. ¹² Kiro ro Apraham ko koiam senes, ko meiauruwon, utianik, ko pakas roasiret sosop omar oikan pai senek sarein. Kiro roasiret sosop sosop senes upinan uskakar senek. Kar ros ninaräun senek itok wa.

¹³ Kiro roat ak akan woiaka epar me rainus, meiein. Anut nukas owo osap owaun paip marowon ak kiro osap owau wa. Ak ererar meiein. Ak äpu, kiro osap tawa päi ak owaiei, kesermoi, akan woiaka näu sarewon. Ak roasiret keser awaroin, “Okoro omnokou kiro iken wa, ik kar menan roat senek erar koi raum. Iken omnokou senes Anut nukas ikaun paip mowon kiro rau.” ¹⁴ Roasiret ak kesek ämän arena rai, ik äpu kiro roasiret ak kar epar mena owaun rai ronkate raiäi, ak tawa kiro owaiei. ¹⁵ Kiro roasiret ak akan mena ute koin mesin ronkatein maro, ätäi potaun itok. ¹⁶ Utianik, kiro roat ak mena eposek owaun ronkateäin, kiro mena omar oik rau. Keserianik, ak Anut “Na iken Eit.” aurna rai, Anut nukas kiro mesin oiok wa nai. Kos kiro roat akan näu mena eposek orip orip rawaun sare marowon rau.

¹⁷⁻¹⁸ Anut nukas Apraham auruwon, “Is na pak paip keser mom, nan tupsiu sosop senes päiei. Kiro tupsiu Aisak pakas päiei.” *Stat 21:12*

Apraham kon wou epar mowon. Kesernuk, Anut nukas Apraham nukan wou epar mowon ate aparaun rai auruwon, “Na nan mokoï Aisak weinam, is iram.” Keser aurnuk, Apraham nukas Aisak kon mokoï karartapau Anut nuraun wäurwon. Apraham kon wou epar mowon, okon, ko kiro onok keserwon. ¹⁹ Apraham nukas Aisak wäurnuk, meiäuruwon, kon ronkat Anut nukas roasiret meiäi ätäi sirware maun itok. Keseria, Aisak meiäurnuk, Anut nukas ko siräi mianik, ätäi Apraham nuruwon senek.

Aisak, Jekop, Josep ak Anut mesin woiaka epar moin.

²⁰ Aisak nais kon wou epar mowon, okon, kos Jekop Iso ori au tawa jekur rawaun mesin Anut auruwon.

²¹ Jekop nais kon wou epar mowon, okon, kos meiäurimara, kon naruauk teiermara, Josep nukan mokoit ori au jekur rawaun mesin Anut aurmara, ko jou murianik, meiewon.

²² Josep nais kon wou epar mowon, okon, ko meiäurimara, ko äpu tawa Anut nukas Israel roasiret Ijip omsau pakas imware kowai, okon, Israel roasiret awarowon, “Ak Ijip omsau ute manaiei opok, isan isuk uomoi, ätäi erapok om oia, kiro opok up kuräiei.”

Moses Anut mesin wou epar mowon.

²³ Moses nukan momok anak ori nais awan woiawa epar moirin, okon, kon anakus an jounuk, au keir 3 orip ko ämäi mosa, rawon. Au ko aparirin ko mokoï eposek senes. King-Pero nukas Israel roasiret keser awarowon, “Akan

asiret mokoï an jouna, kiro mokoit akwarona, meïäiei.” Au kon ämän iminäu wa.

²⁴ Moses nais kon wou epar mowon, okon, ko urek nemara, ro näwäu sarewon. Roasiret akas ko King-Pero nukan asinakun mokoï äiena, ko kiro ämän rowau utiäwon. ²⁵ Ko omnokoupaian onok tainormoi, kon wou ereraun onok aru mianik, ronkat owau wa. Kiro omnokoupaian onok tainorai, kurte wasaräi. Keserianik, Moses ko Anut nukan roasiret pak usu owaun ronkatewon. ²⁶ Moses ko keser ronkatewon, “Is Ijip omsau pakan aiauk pak osap sosop oumoi, rapor rawau utom. Is Anut nukas kiro Kraï tawa kowai äiewon, nukan enip pakas usu owam, kiro itok, tawa kos osap eposek irai.”

²⁷ Moses kon wou epar mowon, okon, ko Ijip omsau ute manowon opok, Ijip omsau kamwareäu ro Pero kasak peäu ko kiro iminäu wa. Roasiret ak Anut aparau senek wa. Utianik, Moses ko Anut aparwon senek, kon wou epar mowon sakau atowon. ²⁸ Moses kon wou epar mowon, okon, ko Israel roasiret awaronuk, ak sipsip nak weanik, kon karian oumana, am iporu kiro karian opok momoi, akan ou rorok opok kiator potoin. Ak kiro onok keserna, Anut nukan sarau eitek koumoi, akan ou rorok opok kiro opur karian aparianik, Israel roasiret akan urek mokoit wa akwaraiei, ak eposek rawaiei.

Israel roasiret sosop akan woiaka epar moin.

²⁹ Israel roasiret akan woiaka epar moin, okon, ak Mas An Osou kurein. Kiro opok an wäpik, omnokou sakau emu rawon senek tai potoin. Ijip akan marai roat ak kiro an kureanik, kamuk

nona, kiro anas ätäi suwor pemara, erekapu oware jewon.

³⁰ Israel roasiret akan woiaka epar moin, okon, ak omre 7 orip Jeriko näu mena porim kair arina, Anut nukas kiro porim uräiewon.

³¹ Jeriko menan sapum asir Rehab ko kon wou epar mowon, okon, ko Israel akan päu aparaun roat kon jaukut senek kon owa imware tonomoi, o aromara, jekur kamwarowon. Karauk Jeriko roasiret ak Anut nukan ämän tainorau wa, ak erekapu meiein, ko meiäu wa.

³² Is kar ämän awaraurim, utianik, Gidion*, Barak*, Samson*, Jepta*, Devit, Samuel* pak Anut nukan ämän roianik, areai roat akan ämän wa awaram. Owon, is akan ämän awaram, omre rumuk sosop manai. ³³ Kiro roat akan woiaka epar moin, okon, ak omsau erekapu pote, weräianik, akasar kiro pakan marai roat erekapu itimwaroin. Karauk roat akas roasiret jekur kamwarona, kiro roasiret ak akan jaunakat pak onok aru wa muratäiäi. Anut nukasar owo onok ak sarwaraun awarowon siar ko kiro onok kiro roat opok keserwon. Karauk roasiret akas opur laion akan oiaksau pene maroin.

³⁴ Karauk akan iwäi jaunakat akas ep näwäu kararna, akas kiro ep jereäu koserin. Karauk roat akan iwäi jaunokot akas ak siräp rumukäus akwaraun urkaswariäi. Roasiret ak sakau wäpik akan woiaka epar moin, okon, Anut nukas sakau arowon. Kesernuk, ak marai roat sakau senes sareanik, akan iwäi jaunakat kar omsau pakan erekapu itimwaroin. ³⁵ Karauk asiret akan woiaka epar moin, okon, akan roat ak meiein,

Anut nukas ak ätäi siräiware mowon. Kiro roat ak ätäi akan asiret siarakap poteäin.

Karauk roasiret ak Anut nukan onok tainorna rai, akan iwäi jaunakat akas karapus owa pote mareanik, awareäin, “Ak Anut nukan onok ätäi wa tainorna rai, ik ak wa akwarota, meiäiei.” Ak kiro ämän rowau wa, owon akan ronkat kesek, ak Anut nukan onok tainorna, akan iwäi jaunakat akas akwarona, meiäiei, ak tawa ätäi siräumoi, awau orip orip eposek rawaiei. ³⁶ Karauk roasiret ak mänkäsiwareäin, karauk ak jeje ämän awareäin, karauk akan ipiaka muris sisikäianik, karapus owa mareäin. ³⁷ Karauk ak karapus owa mareanik, aiaukus akwariain, Karauk so nukas kamukasar patir kurwareain. Karauk ak siräpis akwarona, meieäin. Karauk roasiret ak omjo wäpik, okon, ak sipsip, meme kerau oianik, takeäin. Ak saruku roasiret senek poteäin. Karauk roat akas kiro roasiret woiaka epar moin usu arianik, onok aru senes mareäin.

³⁸ Kiro Anut nukan roasiret akan onok eposek senes, okon, ak omnokoupaian roasiret pak erek rawau senek wa. Keserna, ak om puru opok, omtapau opok, aireu uru, om up uru pote raiäin.

³⁹ Kiro roasiret akan woiaka epar senes moin. Anut akanun kon wou erermara, karauk osap owaun awarowon. Utianik, ak kiro osap owau wa. ⁴⁰ Owon, Anut nukas ak ik pak tawa osap eposek ikaun sare me rau. Ik nais iken woiok epar mam kos kiro roat pak tawa osap eposek ikaun sare mukowon rau kiro ikai.

12

Ik nais Jisas nukan onok tainorau.

¹ Keserianik, meten roasiret sosop akan woiaka Anut mesin epar moin akas omar oikas ik apaïke rai. Meter akan raiäi onokus akan woiaka epar moin onok owo senek kiro ik ätär mukorai. Ik nais ak senek rawau. Ik Anut nukas osap sare mukowon, owaun roat kurteäi senek sarau sakau mau. Apu kamuk ik wa sumau. Omjo usuäu iken enmaka opok rawai oi mianik, kurtäu. Kis usukonuk, ik kurtäu senek wa. Ik owo onok aru orip orip keseriäum kiro onokus sakatoiki raiäu oi kureanik, iken ronkat Jisas mesin karar mianik, wa wäsuk etäiäu, sakau kurtäu. ² Ik orip orip Jisas mesin ronkatäu. Kos kon wou Anut mesin epar mowon senek, ik nais iken woiok epar mau. Kos iken woiok epar maun apu ätär mukowon, okon, ik ko tainorau. Kos ik sareikonuk, iken woiok epar momun sakau saräi. Kon wou epar mowon kiro ko utau wa, owon, ko äpu Anut nukas tawa kon wou eposek sare murai. Kesermoi, ko usu näwäu oumara, am äpäs opok meiewon. Roasiret akas keser ronkateäi, am äpäs opok meiäun kiro onok aru senes, utianik, ko kiro onok mesin ronkat owau wa ko sepuk meiewon. Rusapai ko omar oik Anut nukan ipou näu kaima patan opok tane rau.

³ Epar senes, ak Jisas mesin jekur ronkatäiei. Onok aru miäin roat akas ko onok aru senes muriäin. Ko sakau tai raumara, kon wou epar mowon kiro utau wa. Ak ko mesin ronkateanik, kon onok tainoraiei. Keserianik, akan woiaka epar moin wa utaiei, kiro sakau rawai. ⁴ Jisas

ko onok aru miäin roat akas wena, meiewon senek, ak akwarona, meiäu wa. Akan woiaka epar moin utaun rai, kiro roat akas usu arianik, akwaroin, utianik, ak sakau tai rain. Akas ak akwarona, erekapu meiäu wa. ⁵ Anut nukas akan woiaka sakau maun ämän awarowon, ak kiro ämän rakuswarou rai is ätäi awaurim. Anut nukas ak kon mokoit äiewon. Kos keser äiewon,

“Isan mokoit, Näwäu nukas ak usu aronuk, ak ko erar keseikou rai wa ronkatäu. Ak onok aru mona, kos ak ätäi eposek rawaun kesewarou. Ak kiro onok mesin woiaka aru wa mau. ⁶ Owon, ko kar ro mesin wous meieäu, kiro ro onok aru monuk rai, ko usu nurai. Kos kiro ro weanik, usu nurai, ‘ko isan mokoi senes’ äiäi.” *Sindaun 3:11-12*

⁷ Kar ros kon mokoi onok aru monuk, usu nuriäu senek, Anut nukas keseriäu. Mokoit erekapu ak onok aru mona, akan momonakat akas usu ariai. Keseria, Anut nukas ak usu aronuk rai, ak sakau tai raumoi, ko mesin woiaka aru wa mau. Owon, ak kon mokoit. ⁸ Anut nukas kon mokoit onok aru mona, ak eposek rawaun usu areäu. Ko kiro onok karauk mokoit opok kesewarau wa. Kiro mokoit ak Anut nukan mokoit senes wa, kiro mokoit ak kurukan mokoit senek. Keseria, kos ak usu wa ariäu maro, ak kon mokoit wa. ⁹ Ik onok aru mota, iken moniokot akas ik eposek rawaun usu ikona, ik akan ämän tainoriäum. Anut nukas ko iken totomok kameäu ro kos ik eposek rawaun usu ikonuk, ik kon ämän epar tainoriäum. Keseria, ik ko pak orip orip rawam. ¹⁰ Ik mokoinakut raianik, ik owo onok aru mota, iken moniokot

akas kiro onok ätäi wa keserau, eposek rawaun rai usu ikiain. Utianik, Anut nukas usu ikonuk, ik nuka senek orip orip eposek saräun keseriäu.

¹¹ Anut nukas usu ikonuk, ik iken woiok aru miäu. Kiro usu oiäum tätäi senes, okon, ik kiro usu mesin iken woiok wa ereriäu. Utianik, usu oumoi, tawa rai rai, ik ätäi karauk onok aru wa mam, iken woiok ätäi eposek sareäu, ik woiok erer orip rawam.

Ak jekuriar sakau tai rawe.

¹² Is ämän awaromin kiro epar, okon, ak jekuriar sakau tai rawe. Karauk roasiret ak kurtemoi, akan ipiak, isorak meienuk, ak jekur wa kurteäi senek wa keserau. Ak karauk roat keseriäi senek, akan ipiak isorak meiäi, sinuk, sepuk sakau momoi, kurtäiei. Ak keserna, Anut nukas owo osap owaun awarowon ko kiro osap arai. ¹³ Ak jekuriar sakau tai rawe, akan woiaka Jisas mesin epar moin kiro wa utau. Keserna, kar ro kon wou epar mowon utauru, ko akan onok eposek aparmoi, ätäi kon wou Jisas mesin epar maun sakau mai.

¹⁴ Ak roasiret pak päurar senes raumoi, ak onok eposek senes Anut nukan onok senek mowe. Kar ro ko kiro onok eposek mau wa, kiro ro ko tawa iken Näwäu wa aparai. ¹⁵ Ak jekur sakau tai rawe, Anut nukas ak sarwareanik, kon wou ak mesin ererwon, ak ätäi ko wa sumkäinäu. Ak jekur aparai ei kar onok aru miäu ro ak kamuk opok, ko amurik katuaus senek wa rawai. Amurik katuaus akan woia peanik, karauk o siakup raiäi aru mareäu senek kiro ros ak roasiret erekapu aru marai. ¹⁶ Ak

ätäi jekur aparaiei, ak kamuk kar roasir ko sapum onok wa mai. Kar ro ko Iso senek wa saräu. Iso ko Anut mesin ronkatäu wa. Ko urek mokoi, okon, ko kon momokun osap erekapu owaun itok. Utianik, ko karar muti sounuri kon urektapaun sakau erekapu kon amak nuruwon. ¹⁷ Ak äpu Iso ko kiro onok keserianik, rai rai, ko kon momok opokan jekur rawaun ämän owaun potowon. Ko jekur rawaun ämän owaun sakau waiewon. Utianik, kon momokus jekur rawaun ämän aurau wa. Owon, Iso ko kon urektapaun sakau erekapu kon amak nuruwon, okon, ko kar apu pakas ätäi kiro ämän owau senek wa.

¹⁸ Ak roasiret Jisas mesin woiaka epar moin, ak akan awau mena tonauri. Ak rusapai kiro mena kotomaraun senek wa. Ak Israel roasiret senek wa, Israel roasir ak Sainai omtapau siakupai tonoin. Ak kiro omtapau kotomaraun itok. Ep näwäu kiro omtapau opok jere rawon. Kiro omtapau kukuman kitir raumoi, urir näwäu kiro opok pe rawon. ¹⁹ Kiro omtapau opok parau ur jejep pak Anut nukan pätu pak ak roin. Ak Anut nukan ämän roianik, sakau iminemoi, ak Moses keser aurin, “Moses, nas Anut aur, ik kon ämän ekep rowau utom.” ²⁰ Anut nukas Israel roasiret sakau ämän keser awarowon, “Inok roasir ko kiro omtapau kotomarai, ak ko aiaukus wena, meiäi. Bulmakau ra, sipsip ra ak kiro omtapau kotomaraiei, ak nais aiaukus akwarona, meiäiei.” *Kisim Bek 19:12-13*

²¹ Roasiret akan amiakas kiro osap omtapau opok rain aparianik, iminein. Keserna, Moses nuka nais keser äiewon, “Is sakau näu iminem.” *Lo 9:19*

²² Utianik, ak woiaka epar moin roasiret, ak kiro mena tonau wa. Ak awau mena Saion* omtapau opok tonoin. Anut nuka orip orip awau raiäu ak kon mena tonoin. Kiro mena, Jerusalem awau, omar oik rau. Ak Anut nukan sarau eitek sosop senes ak karar turur raumoi, woiaka erer orip rain opok tonoin. ²³ Ak Anut nukan mokoit turur rain opok tonoin. Kiro mokoit erekapu ak kon urek mokoi senek rai, akan enmaka omar oik jer wein rau. Ak roasiret, ak Anut rawa tonoin. Kos roasiret erekapu wasarewareäu. Ak meteran roasiret meieanik, omar oik rain siarakap tonoin. Kiro roasiret ak Anut nukan amukup roasiret eposek senes. ²⁴ Ak nais Jisas rawa tonoin. Jisas ko roasiret pak Anut pak kamuk raiäu ro. Kos paip awau Anut nuka pakan roasiret siarakap oi kowon. Kon karianas roasiret eposek rawaun paip momoi, uris kurewon. Kon karianas Abel nukan karian itimorwon. Abel nukan karianas Kain nukan onok aru ätäi amuk kuräun äiewon, utianik, Jisas nukan karianas iken onok aru jäkäiäun äieu.

²⁵ Ak rowe! Anut nukas kon ämän awaronuk, ak wa utau jekur rowaiei. Anut nukas iken askanai ak okoro omnokou opok rain kon sakau ämän awarowon, ak rowau wa. Keserna, kos ak akwaraurnuk, ak imine manaun apu wäpik. Rusapai, Anut omar oikas arera. Keserianik, rusapai inok roasir ko kon ämän roumoi, tain-orau wa, kiro roasir ko owose imine manai? Wa, ko usu näwäu senes owai. ²⁶ Anut nukas meter kon oksaus äianik, mim äsimornuk, okoro omnokou erekapu ritoriäwon. Utianik, rusapai

ko paip keser mowon, “Omre karar opokar, is ätäi mim äsimorta, omnokou erekapu ritorai. Omnokou karar wa ritorai, omar pak erek ritorai.” *Hagai*

2:6

²⁷ Anut nukas ‘Omre karar opokar, is keseram’, äienuk, ik epar äpu mom, osap ate mowon kos mim äsimornuk, erekapu ritorai. Kos osap erekapu oi manai. Kar osap wa rawai. Karauk osap orip orip rawaun ate mowon, kiro karar wa aru marai.

²⁸ Keserianik, Anut nukas ik kon roasiret senes awau orip orip rawaun sare mukowon, kiro kon näu mena owam. Ko kiro mena wa aru mai, okon, ik wa aru mukai. Keseria, ik kon enip jou mau. Ik kon ämän tainorianik, kon wou ereraun ko jou murau. Keseria, ik ko iminemoi, kon inkaruru rawau. ²⁹ Owon, iken Anut ko ep senek. Epis osap erekapu jereäu senek, kos roasiret kon ämän tainorau wa erekapu aru marai.

13

Ik Anut nukan onok eposek erekapu tainorta, ko ik mesin wou ererai.

¹ O Jaiat, ak aka aka orip orip akan woiaka epar moin jaunakat mesin akan woiaka meiäiei.

² Kar menan roat akas akan mena kouna, akan owa imware tonaiei. Meter karauk roat akas kar menan roat akan owa imware koin. Ak äpu wa, akas kiro erar roat äiäin, utianik, kiro roat ak Anut nukan sarau eitek.

³ Roat woiaka epar moin karapus owa rai, ak kiro roat mesin wa rakuswarau. Ak karapus

owa rauna rai, karauk roasiret akas ak sarwaraun keseriäi senek akas nais kiro roat keseriar sarwaraiei. Akan jaunakat Jisas nukan sarau mianik, usu näwäü oiäi mesin wa rakuswarau. Ak kiro roat pak erek usu owaun itok, okon, akas ak sarwaraiei.

⁴ Roat ak asir oin akan asiret pak rapor rawaiei. Ak karauk asiret pak wa sapum onok mau. Inok roasir ko sapum onok mai, tawa Anut nukas kon onok aru wasare muromoi, ko aru murai.

⁵ Ak aiauk mesin ekep wa ronkatäü. Ak osap eteinak orip kiro äiäk. Anut nukas keser äiewon, “Is ak wa utwaram. Is ak mekesirak wa aram.”
Lo 31:6

⁶ Keseria, ik sakau tai raumoi, ik karar karar keser äiäu,

“Näwäü ko isan sareiriäu ro. Is wa iminäm. Karauk roat akas is erekapu wa aru muraiei.”
Buk Song 118:6-7

⁷ Akan meten kamwareäi roat mesin ätäi ronkatäiei. Kiro roat akas Anut nukan ämän tamaroin. Kiro roat ak akan woiaka epar moin senek, ak nais akan onok tainoraiei.

⁸ Ak akan onok tainoraun itok, owon, Jisas Kraiss nukan onok karar. Ko kar onok wa piririäu. Kukam, rusapai, tawa, orip orip ko kon roasiret sarwaraun apu karar tainoriäu.

⁹ Ak karauk ämän awau atap atap akan meten tamareäin roat akas awarau wa, kiro wa tainorau. Kiro ämän awaus onok aru akan apu opok marai. Kiro roat awau ak o jaun sintore ämän atap atap ariai. Kis akan woiaka epar moin wa sarwarai. Anut nukan wou näu oripas akan woiaka epar moin sarwarai.

¹⁰ Iken onok aru jākäiäun omoi rau. Kiro Jisas nukan am äpäs. Kiro Anut kamuk raiäi roat akas Anut osap nuriäi patan senek. Roasiret ak meten sintore ämän tainoraun orip orip ronkateäi, am äpäs ak sarwarau senek wa. ¹¹ Ik äpu Anut kamuk raiäu ro näwäu senes ko opur karian oumara, roasiret akan onok aru jākäiäun Anut raiäu ou waru asu senes* uru oi toneäu. Utianik, opur näu oianik, pote näu mena kasakupai erekapu make kureäi. ¹² Kiro onok senek Jisas nais ko näu mena kasakupai wena, meiewon. Kon karianas roasiret akan onok aru jākäinuk, roasiret ak Anut nukan amuk opok eposek sarein. ¹³ Ko am äpäs opok äsäi mona, meiäun oiok nowon. Keseria, ik meten sintore ämän utomoi, Jisas siakup mena kasakupai poteanik, ik ko senek oiorok naun itok. Ik kon onok tainorianik, iken meteran onok utau. ¹⁴ Owon, okoro omnokou opok iken mena senes wa. Kiro omnokou orip orip wa rawai. Iken mena senes kiro Anut rawa rau, ik tawa tonam. Kiro mena orip orip rawai.

¹⁵ Keseria, Jisas nukas iken onok aru kararpai kau mukowon, okon, ik kon enip ateanik, Anut nukan enip orip orip jou murau. Kiro onok opur makeanik, Anut nuriäum senek, kiro Anut nukan wou ererai. ¹⁶ Ak karauk roasiret sarwaraun ronkat kiro wa utau. Ak osap orip, ak karauk roasiret osap wäpik arowe. Kiro onok opur makeanik, Anut nuriäi senek, kiro Anut nukan wou ererai.

¹⁷ Ak akan kamwareäi roat näunäu akan ämän roumoi, jekur tainorwe. Kiro roat ak sakau orip akas ak kamwareäi. Akas akan totomaka jekur

rawaun rai kamwareanik, tawa Anut nukan amuk opok akan sarau owose moin auraiei. Keseria, ak kiro roat akan ämän jekur tainorna, akan woiaka erer orip sarau maiei, ak woiaka aru wa mai. Utianik, ak akan woiaka erer orip wa sarau mona rai, akas roasiret jekur wa kamwaraiei.

¹⁸ Ak ik mesin orip orip Anut aurwe. Iken ronkat ik Anut nukan amuk opok ämän wäpik, owon, ik orip orip onok eposek karar maurum.

¹⁹ Is ak sakau awarom, ak is mesin Anut aurna, kos is äsimoirnuk, ak rawa kurte ätäi kowam.

Isan ämän pataraun Anut aurim.

²⁰⁻²¹ Is Anut aurim, kos ak sarwarnuk, akan woiaka päurar rawai. Owo onok eposek kos keseraun äiewon, ak kiro onok keseraiei. Iken Nāwāu, Jisas ko sipsip kamwareäu ro nāwāu. Jisas ko meienuk, Anut nukas ätäi siräi mowon. Kon karianas orip orip awau rawaun paip mowon. Is Anut aurim, kos ak sarwarnuk, ak kon sarau eposek mona, kon wou ererai. Kiro mesin, ik Jisas Krais nukan enip orip orip jou muri rawau. Epar!

Is karauk ämän awaraurim.

²² O, Jaiat, is kiro ämän awaromin, ak jekuriar rowe. Akan woiaka sakau rawaun is okoro jer we maromin. Kiro rumukäu wa. ²³ Ak äpu, iken jaunok, Timoti ko karapus owa rawon ko utona, nowon. Utianik, ko is rawa kounuk rai, is ko ori erek ak apwaraun kowamur.

²⁴ Akan kamwareäi roat näunäu pak Anut nukan roasiret ak pak rai, ikes ak ‘pere’ awarom.

Akan jaunakat Itali omsau pakan akas nais ‘pere’
awaroi.

²⁵ Anut kon wou näu oripas ak orip orip
sarware rawai.

**Anut nukan Ämän Eposek
New Testament in Girawa**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Girawa

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

79f715b0-a1c7-58ec-85a5-b96f2ba338fd